HOTĂRÂRE Nr. 1418/2006 din 11 octombrie 2006
pentru aprobarea Metodologiei de evaluare externă, a standardelor, a standardelor de referinţă şi a listei indicatorilor de performanţă a Agenţiei Române de Asigurare a Calităţii în Învăţământul Superior

Text în vigoare începând cu data de 11 ianuarie 2018
REALIZATOR: COMPANIA DE INFORMATICĂ NEAMŢ

Text actualizat prin produsul informatic legislativ LEX EXPERT în baza actelor normative modificatoare, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la 11 ianuarie 2018.

Act de bază
#B: *Hotărârea Guvernului nr. 1418/2006*

Acte modificatoare
#M1: *Hotărârea Guvernului nr. 1512/2008*
#M2: *Hotărârea Guvernului nr. 915/2017*

*Modificările şi completările efectuate prin actele normative enumerate mai sus sunt scrise cu font italic. În faţa fiecărei modificări sau completări este indicat actul normativ care a efectuat modificarea sau completarea respectivă, în forma **#M1**, **#M2** etc.*

#B

În temeiul art. 108 din Constituţia României, republicată, al art. 17 alin. (1) lit. a) şi al art. 19 alin. (5) lit. a) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calităţii educaţiei, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 87/2006,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

ARTICOL UNIC

Se aprobă Metodologia de evaluare externă, standardele, standardele de referinţă şi lista indicatorilor de performanţă a Agenţiei Române de Asigurare a Calităţii în Învăţământul Superior, prevăzută în anexa*) care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

---

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

#M2

ANEXĂ

METODOLOGIE

de evaluare externă, a standardelor, a standardelor de referinţă şi a listei indicatorilor de performanţă a Agenţiei Române de Asigurare a Calităţii în Învăţământul Superior

Cuprins

INTRODUCERE .....
PARTEA I: PRINCIPIILE ASIGURĂRII CALITĂŢII ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL SUPERIOR .....
1.1 Transformări în învăţământul superior .....
1.2 Principii fundamentale în abordarea calităţii educaţiei .....
1.3 Relaţii între ARACIS şi alte instituţii .....
1.4 Asigurarea calităţii şi acreditarea .....
1.5 Domeniile asigurării calităţii .....
1.6 Terminologie .....
PARTEA A II-A: CRITERII, STANDARDE ŞI INDICATORI DE PERFORMANŢĂ PENTRU ASIGURAREA CALITĂŢII ŞI ACREDITARE .....
2.1 Corespondenţe şi relaţii între domenii, criterii, standarde şi indicatori de performanţă .....
2.2 Domenii, criterii, standarde, indicatori de performanţă .....
Indicatori de performanţă .....
PARTEA A III-A: EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂŢII INSTITUŢIILOR DE ÎNVĂŢĂMÂNT SUPERIOR .....
3.1 Etape în evaluarea calităţii academice .....
3.2 Standardele activităţii de evaluare externă .....
3.3 Auditarea evaluării externe a calităţii .....
3.4 Relevanţa evaluării externe, a standardelor, criteriilor şi indicatorilor de performanţă .....
PARTEA A IV-A: ETAPE DIFERENŢIATE DE EVALUARE PE CICLURI DE STUDII UNIVERSITARE .....
4.1 Autorizarea de funcţionare provizorie şi acreditarea/evaluarea periodică .....
4.1.1. Proceduri privind autorizarea de funcţionare provizorie şi acreditarea/evaluarea periodică .....
4.1.2 Obiectivele activităţilor de autorizare de funcţionare provizorie şi acreditare/evaluare periodică .....

4.2 Cerinţe normative privind autorizarea de funcţionare provizorie şi acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licenţă .....
4.3 Etape metodologice privind autorizarea funcţionării provizorii şi acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licenţă .....
4.4 Acreditarea instituţiilor organizatoare de studii universitare de masterat - I.O.S.U.M. .....
4.5 Acreditarea instituţiilor organizatoare de studii universitare de doctorat - I.O.S.U.D. şi a domeniilor de doctorat .....

Abrevieri:

ANC - Autoritatea Naţională pentru Calificări

ARACIS - Agenţia Română de Asigurare a Calităţii în Învăţământul Superior

CEAC - Comisia pentru Evaluarea şi Asigurarea Calităţii

CNEAA - Consiliul Naţional de Evaluare Academică şi Acreditare

CNFIS - Consiliul Naţional pentru Finanţarea Învăţământului Superior

ENQA - European Association for Quality Assurance in Higher Education/Asociaţia Europeană pentru Asigurarea Calităţii în Învăţământul Superior

EQAR - European Quality Assurance Register for Higher Education/Registrul European pentru Asigurarea Calităţii în Învăţământul Superior

ESG/SLDE - European Standards and Guidelines for Quality Assurance in Higher education/Standardele şi liniile directoare europene privind asigurarea calităţii în învăţământul superior

ECTS - credite transferabile

IIS - instituţie de învăţământ superior, termen generic pentru desemnarea unui furnizor de educaţie autorizat să funcţioneze provizoriu/universitate/academie/institut/şcoală sau altul echivalent

I.O.S.U.M. - instituţie organizatoare de studii universitare de masterat

I.O.S.U.D. - instituţie organizatoare de studii universitare de doctorat

IP - indicator de performanţă

ISBN - International Standard Book Number, un cod internaţional de identificare a cărţilor

ISSN - International Standard Serial Number, un cod internaţional de identificare a publicaţiilor seriale

MEN - Ministerul Educaţiei Naţionale

Min. - nivel minim acceptabil cu privire la îndeplinirea standardelor şi indicatorilor de performanţă

Ref. - nivel maxim identificabil cu privire la îndeplinirea standardelor şi indicatorilor de performanţă

RNE - Registrul Naţional al Evaluatorilor

S - standard de performanţă

SEÎS - Spaţiul European al Învăţământului Superior

SNÎS - sistemul naţional de învăţământ superior

Analiză SWOT - analiză prin intermediul cărei sunt identificate punctele tari - Strengths, punctele slabe - Weaknesses, oportunităţile - Opportunities şi ameninţările - Threats

INTRODUCERE

Metodologia de evaluare externă, a standardelor, a standardelor de referinţă şi a listei indicatorilor de performanţă a Agenţiei Române de Asigurare a Calităţii în Învăţământul Superior, denumită în continuare Metodologia, concretizează prevederile Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calităţii educaţiei, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările şi completările ulterioare.

Metodologia se aplică pentru:

a) autorizarea de funcţionare provizorie a noilor programe de studii universitare de licenţă/masterat iniţiate şi propuse de instituţiile de învăţământ superior acreditate;

b) autorizarea de funcţionare provizorie a furnizorilor de învăţământ superior care iniţiază programe de studii universitare de licenţă şi a programelor universitare de licenţă/masterat pe care aceştia le iniţiază;

c) acreditarea instituţiilor organizatoare de studii universitare de masterat - I.O.S.U.M. şi a domeniilor de studii universitare de masterat;

d) evaluarea periodică a instituţiilor de învăţământ superior acreditate, a programelor de studii acreditate şi a domeniilor de masterat.

Evaluarea ciclului trei de studii universitare, organizat prin şcoli doctorale, se face conform unei proceduri specifice distincte care va fi elaborată conform reglementărilor în vigoare.

Metodologia furnizează cadrul conceptual şi descrie principalele activităţi şi strategii prevăzute în procesele de autorizare/acreditare/evaluare periodică, respectiv de asigurare şi evaluare externă a calităţii. Aspectele operaţionale şi instrumentale sunt detaliate în Ghidul de evaluare specific, denumit în continuare Ghidul ARACIS sau Ghidul, elaborat de către ARACIS în consultare cu instituţiile de învăţământ superior şi cu ceilalţi parteneri şi beneficiari interesaţi. Ghidul se aprobă de Consiliul ARACIS. În funcţie de evoluţia cerinţelor privind asigurarea

calităţii în învăţământul superior, Consiliul ARACIS poate aproba modificarea şi completarea Ghidului.

ARACIS este un organism abilitat prin lege să emită şi să propună Ministerului Educaţiei Naţionale avize şi recomandări bazate pe evaluările proprii care materializează cunoştinţele/experienţa în domeniu, astfel încât Ghidul ARACIS şi anexele sale sunt recunoscute în România ca norme şi reglementări specifice de referinţă în domeniul asigurării calităţii în învăţământul superior. Metodologia şi Ghidul ARACIS asigură concordanţa cu Standardele şi liniile directoare europene privind asigurarea calităţii în învăţământul superior, denumite în continuare SLDE sau ESG - European Standards and Guidelines for Quality Assurance in Higher Education, aprobate în anul 2015 la Conferinţa de la Erevan de miniştrii responsabili cu învăţământul superior din Spaţiul European al Învăţământului Superior, în care sunt definite explicit activităţile, politicile şi procesele de asigurare a calităţii.

ARACIS poate efectua evaluări externe ale calităţii pe bază de contract cu beneficiari din Spaţiul European al Învăţământului Superior, în continuare denumit SEÎS, sau din ţări din afara acestuia, în cadrul unor acţiuni de cooperare sau parteneriate internaţionale. Pentru evaluarea calităţii educaţiei oferite de furnizori de educaţie care operează pe teritoriul altor state, Metodologia şi Ghidul ARACIS vor putea fi adaptate unor condiţii specifice locale, cu aprobarea Consiliului ARACIS, pentru respectarea prevederilor legale naţionale din aceste state, cu menţinerea ca referinţă a standardelor stabilite de ESG 2015 pentru SEÎS.

Metodologia este destinată:

a) reprezentanţilor furnizorilor de educaţie şi instituţiilor de învăţământ superior - IIS din România - rectori şi prorectori, decani şi prodecani, şefi de departamente, membri ai comunităţilor universitare formate din: studenţi, cadre didactice, cercetători ştiinţifici şi personal administrativ, respectiv tuturor celor ale căror activităţi configurează şi dezvoltă calitatea academică;

b) comisiilor şi altor structuri care sunt responsabile direct de managementul calităţii în IIS sau de evaluarea externă a calităţii;

c) beneficiarilor învăţământului superior, respectiv studenţi, angajatori, şi, într-un sens mai larg, întregii societăţi.

Metodologia utilizează terminologia şi conceptele stabilite prin Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calităţii educaţiei, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările şi completările ulterioare, şi va fi dezvoltată de ARACIS în continuare, în conformitate cu prevederile legale, pentru a-i consolida caracterul aplicativ şi pentru a servi mai bine beneficiarii în funcţie de activităţile derulate în IIS şi de cerinţele concrete ale acestora. Pentru aceasta, ARACIS cooperează strâns cu toate IIS interesate, cu Ministerul

Educaţiei Naţionale, precum şi cu reprezentanţii studenţilor, ai sindicatelor şi ai angajatorilor. Transparenţa informaţiilor şi deciziilor va fi asigurată astfel încât publicul să poată urmări modul de dezvoltare a sistemului de asigurare a calităţii în învăţământul superior din România, ca parte a SEÎS.

Totodată, ARACIS contribuie la asigurarea calităţii educaţiei prin realizarea de analize tematice, concretizate prin publicarea în mod regulat a unor rapoarte care descriu şi analizează rezultatele generale ale activităţilor de asigurare externă a calităţii.

PARTEA I

Principiile asigurării calităţii în învăţământul superior

Schimbările din învăţământul superior din România, ca de altfel din întreaga Europă şi din alte părţi ale lumii, au fost pe cât de multiple şi radicale, pe atât de continue. Încă de la începutul anilor 1990 au fost înfiinţate în România primele IIS particulare, iar numărul IIS de stat, al facultăţilor sau al noilor programe de studii universitare/specializări a crescut rapid. Ca urmare a acestor diversificări şi multiplicări, a fost înfiinţat Consiliul Naţional de Evaluare Academică şi Acreditare - CNEAA, care a desfăşurat activităţi susţinute de evaluare, de acreditare instituţională şi de programe de studii universitare în perioada 1993 - 2006.

Sistemul naţional de învăţământ superior a trecut ulterior şi prin alte transformări importante, iar după semnarea în 1999 de către miniştrii responsabili cu învăţământul superior din Europa a Declaraţiei de la Bologna, România a devenit membră a "Procesului Bologna" care a urmărit să configureze, până în 2010, Spaţiul European al Învăţământului Superior prin noi schimbări şi transformări. Acestea se produc în continuare, prin deciziile care se iau în conferinţele ministeriale ce se desfăşoară periodic până în 2020. Asigurarea calităţii academice este unul dintre obiectivele centrale ale Procesului Bologna. Realizarea sa este dependentă de corespondenţele care se stabilesc între sensurile calităţii academice şi transformările care au loc în învăţământul superior. Astfel, asigurarea calităţii educaţiei constituie o obligaţie care se aplică tuturor instituţiilor de învăţământ superior din România.

1.1. Transformări în învăţământul superior

În conformitate cu Recomandarea "Rec (2007)6" a Comitetului Miniştrilor din cadrul Consiliului Europei în ceea ce priveşte responsabilitatea publică pentru învăţământ superior şi cercetare, http://www.coe.int/t/dg4/highereducation/News/pub_res_EN.pdf, învăţământul superior, prin programele sale de studii, îşi propune să îndeplinească scopuri

multiple, incluzând pregătirea studenţilor pentru cetăţenie activă, pentru viitoarele lor cariere, de exemplu contribuind la angajabilitatea lor, sprijinirea dezvoltării lor personale, crearea unei baze largi de cunoştinţe avansate prin stimularea cercetării şi inovării.

Dintre transformările deja produse sau în curs de configurare, Metodologia ţine seama, în măsură diferită, de următoarele aspecte:

1. diversitatea instituţiilor de învăţământ superior, care rezultă în principal din:

• schimbări în profilul instituţional al IIS tradiţionale, mai ales prin diversificarea programelor de studii;

• coexistenţa IIS comprehensive, pluridisciplinare, cu cele centrate pe un câmp disciplinar mai restrâns;

• existenţa unor organizaţii care gestionează programe de studii oferite de universităţi străine în formule diverse, de tip transnaţional sau fără graniţe;

2. multiplicarea formulelor de programe care asigură o "învăţare distribuită", bazate mai mult pe mobilitatea programelor şi a personalului didactic şi pe utilizarea tehnologiei informaţionale, sub următoarele aspecte:

• organizarea de filiale în teritoriu;

• programe de învăţământ la distanţă, cu frecvenţă redusă sau în alte forme de învăţământ aprobate prin lege;

3. creşterea complexităţii şi a dimensiunii instituţiilor de învăţământ superior, în termenii numărului programelor de studii şi al studenţilor, însoţită de apariţia unor dificultăţi, cum ar fi:

• transformarea IIS din instituţii elitiste în instituţii care oferă învăţământ superior de masă;

• menţinerea şi chiar accentuarea cerinţelor privind performanţele în cercetare, odată cu accentuarea solicitărilor din domeniul predării;

• dificultăţi de recrutare a tinerilor cercetători şi a cadrelor didactice tinere din cauza ofertelor salariale necompetitive;

• existenţa unor disparităţi accentuate între atractivitatea diferitelor programe de studii şi implicit între sursele şi nivelurile de finanţare din fonduri publice şi extrabugetare;

• internaţionalizarea învăţământului superior prin oferta educaţională în limbi străine, atragerea studenţilor străini pentru studii universitare în România şi participarea la programele educaţionale şi de cercetare internaţionale;

• dificultatea precizării cerinţelor "pieţei muncii" pentru a corela rezultatele învăţării cu aşteptările unei categorii din ce în ce mai largi de angajatori;

4. decalajul dintre cerinţele instituţionale şi mai ales publice pentru un management universitar performant şi unele practici de conducere neadecvate:

• armonizarea uneori dificilă a conducerii centrale cu cea a facultăţilor sau a departamentelor, care creează dificultăţi în alocarea resurselor şi în realizarea obiectivelor, influenţând negativ cadrul instituţional al calităţii;

• neasigurarea omogenităţii instituţionale, care poate avea repercusiuni asupra profilului instituţional al calităţii;

5. promovarea bunelor practici din IIS româneşti sau din străinătate pentru creşterea performanţelor academice;

6. poziţionarea României în cadrul SEÎS şi confruntarea cu globalizarea sporesc presiunea forţelor competitive pe o "piaţă" tot mai extinsă a învăţământului superior.

1.2. Principii fundamentale în abordarea calităţii educaţiei

Întrucât astfel de caracteristici şi schimbări influenţează în mod relevant asigurarea calităţii învăţământului superior, corespondenţele dintre dinamica sistemului sau a instituţiilor de învăţământ superior şi abordarea calităţii sunt esenţiale.

În conformitate cu legislaţia în vigoare, realizarea şi evaluarea calităţii au o dimensiune externă şi una internă.

Dimensiunea externă este instituită de Procesul Bologna, care are la bază un document programatic, "Declaraţia de la Bologna", 1999, adoptat de toţi miniştrii responsabili de învăţământul superior din ţările membre, precum şi comunicatele semnate ulterior de miniştrii educaţiei din SEÎS. Aplicarea riguroasă a setului de prevederi stabilite la nivel european condiţionează listarea agenţiilor naţionale pentru asigurarea calităţii, deci şi a ARACIS, în Registrul European pentru Asigurarea Calităţii în Învăţământul Superior - EQAR. Totodată, prin poziţionarea IIS din ţara noastră în Spaţiul European al Învăţământului Superior se asigură încrederea în calitate şi se realizează pe baze superioare şi recunoaşterea academică şi/sau, după caz, profesională a diplomelor româneşti.

Dimensiunea internă a calităţii academice se construieşte în baza legislaţiei în vigoare şi în funcţie de specificul fiecărei IIS, de tradiţia şi patrimoniul cultural al învăţământului superior din ţara noastră. Aceasta, în integralitate, este în responsabilitatea fiecărei IIS sau a fiecărui furnizor de programe de educaţie. În această abordare, asigurarea calităţii devine un proces adaptat la specificul instituţional existent şi se instituie ca un mecanism prin care rezultatele sau performanţele academice sunt mereu îmbunătăţite. Pentru elaborarea, proiectarea, monitorizarea şi actualizarea politicilor de asigurare a calităţii, fiecare IIS va dispune în mod obligatoriu de o structură dedicată asigurării calităţii, conform legii.

În continuare sunt precizate principiile de referinţă ale Metodologiei:

1. referinţă europeană: sistemul şi instituţiile de învăţământ superior din România aparţin SEÎS şi asigură nivelurile de calitate conforme cu cerinţele acestui spaţiu şi competitive pe plan european şi internaţional. Conform comunicatului adoptat în 2015 la Conferinţa de la Erevan de către miniştrii responsabili cu învăţământul superior din ţările semnatare ale Convenţiei Culturale Europene a Consiliului Europei, care sunt partenere în SEÎS, Standardele şi liniile directoare pentru asigurarea calităţii - ESG se aplică întregului învăţământ superior din SEÎS, indiferent de modul sau locul în care acesta este oferit;

ESG se concentrează pe asigurarea calităţii în ceea ce priveşte învăţarea şi predarea în învăţământul superior, incluzând mediul de învăţare şi legăturile relevante cu cercetarea şi inovarea. Pe lângă acest lucru, instituţiile au politici şi procese pentru asigurarea şi îmbunătăţirea propriilor activităţi, cum ar fi cercetarea ştiinţifică sau conducerea instituţiei;

2. responsabilitate instituţională: responsabilitatea şi managementul asigurării calităţii sunt obligaţia fiecărei IIS, în conformitate cu autonomia universitară şi legislaţia în vigoare;

3. diversitate instituţională: diversitatea instituţiilor, a misiunii şi obiectivelor lor este respectată şi încurajată prin evaluarea externă a calităţii;

4. cooperare cu toate componentele sistemului educaţional: abordarea, practicile aplicate şi formele de asistenţă tehnică oferite de ARACIS se bazează pe relaţii de cooperare şi încredere mutuală în raporturile cu instituţiile de învăţământ superior şi cu alţi parteneri;

5. centrarea pe rezultate: în asigurarea şi evaluarea calităţii, rezultatele în învăţare şi performanţele în cercetarea universitară, considerată ca o componentă a procesului de învăţământ, sunt esenţiale;

6. identitate instituţională: rezultatele şi performanţele în învăţare şi cercetare pot fi obţinute printr-o varietate de practici, metode sau structuri, proiectate şi aplicate în mod autonom de fiecare instituţie, conform propriilor opţiuni. În acest sens, ponderea cea mai importantă în evaluările ARACIS se acordă mai ales rezultatelor şi performanţelor, fără a se neglija influenţa bunelor practici şi a structurilor performante în domeniul calităţii academice;

7. autoevaluarea internă, instituţională, a calităţii: fiecare document de autoevaluare trebuie să prezinte specificul culturii calităţii din instituţia de învăţământ superior şi să se asigure continuitatea îmbunătăţirii performanţelor;

8. evaluarea externă: evaluarea externă se bazează pe demonstrarea de către instituţia de învăţământ superior a rezultatelor şi a performanţelor în învăţare şi în cercetare şi pe verificarea corespondenţei acestora cu realitatea efectivă din instituţie, inclusiv cu verificarea activităţii studenţilor în raport cu standardele asumate;

9. îmbunătăţirea calităţii: îmbunătăţirea continuă a calităţii şi a managementului instituţional al acesteia reprezintă obiectivul principal al evaluării externe;

10. transparenţă: rezultatele tuturor evaluărilor externe se finalizează prin rapoarte, care sunt documente publice, ca parte a responsabilităţii publice a ARACIS, respectiv a IIS. Concluziile evaluării, după finalizarea procedurilor de rezolvare a contestaţiilor sau reclamaţiilor, cuprind calificative şi avize, care sunt publice şi totodată comunicate Ministerului Educaţiei Naţionale.

Aceste principii constituie cadrul de referinţă al activităţii ARACIS şi al prezentei metodologii. Menirea lor este de a promova acea cultură a calităţii care va concura în mod consecvent la realizarea unui învăţământ superior de calitate, afirmat ca un bun public, care este demn de încrederea publică şi care contribuie la dezvoltarea şi realizarea personală a studenţilor, precum şi la îmbunătăţirea continuă a calităţii vieţii, a culturii şi economiei naţionale într-un cadru european. Principiile sunt astfel formulate încât să asigure nu numai continuitatea activităţilor şi rezultatelor Consiliului Naţional de Evaluare Academică şi Acreditare - CNEAA din perioada 1993 - 2006, ci şi dezvoltarea calităţii educaţiei în noile condiţii europene şi internaţionale.

1.3. Relaţii între ARACIS şi alte instituţii

Asigurarea calităţii în învăţământul superior se bazează pe autonomia IIS în formularea şi realizarea propriilor opţiuni privind nivelul şi managementul calităţii. Totodată, ARACIS şi instituţiile de învăţământ superior, împreună cu celelalte autorităţi responsabile pentru organizarea şi desfăşurarea procesului educaţional, cooperează activ pentru:

1. îmbunătăţirea continuă a calităţii, prin:

• evaluarea, revizuirea şi perfecţionarea criteriilor, standardelor şi indicatorilor de performanţă ai calităţii, concomitent cu corelarea acestora cu cerinţele calificărilor din învăţământul superior;

• ridicarea nivelului standardelor de referinţă şi al indicatorilor de performanţă corespunzători, în fiecare instituţie, conform misiunii acesteia;

• valorificare continuă a experienţei evaluatorilor şi a rezultatelor misiunilor de evaluare instituţională, a programelor sau domeniilor de studii;

2. asumarea cât mai deplină a capacităţii de răspundere publică, prin:

• realizarea unor niveluri de calitate care corespund aşteptărilor beneficiarilor, în primul rând ale studenţilor şi angajatorilor;

• afirmarea învăţământului superior ca bun public;

• comunicarea consistentă, clară şi coerentă cu publicul beneficiar;

• informarea corectă a publicului cu privire la rezultatele reale obţinute şi la intenţiile de îmbunătăţire;

3. promovarea modalităţilor de încurajare a autoevaluării şi, acolo unde este cazul, planificarea strategiilor de schimbare şi îmbunătăţire prin:

• identificarea onestă şi riguroasă a realizărilor şi neajunsurilor;

• promovarea realizărilor şi corectarea rapidă a neajunsurilor;

• considerarea rezultatelor efective ca referinţe ale evaluării.

1.4. Asigurarea calităţii şi acreditarea

Obiectivul central al activităţilor ARACIS constă în asigurarea şi îmbunătăţirea calităţii. Acreditarea este acel proces de asigurare şi îmbunătăţire a calităţii academice, desfăşurat în două etape, prin care o organizaţie furnizoare de educaţie este mai întâi autorizată să funcţioneze provizoriu ca instituţie de învăţământ superior, dobândind dreptul de a desfăşura procesul de învăţământ şi de a organiza admiterea la studii, şi apoi acreditată şi recunoscută ca făcând parte din sistemul naţional de învăţământ superior, dobândind dreptul să emită diplome, certificate şi alte acte de studii recunoscute naţional, să organizeze, după caz, examene de absolvire, licenţă, masterat şi doctorat. După procesul de acreditare, IIS intră în procesul de evaluare periodică externă. Acreditarea se aplică şi programelor şi domeniilor de studii, conform legii.

Standardele, standardele de referinţă şi indicatorii de performanţă sunt comuni atât pentru asigurarea calităţii în instituţiile deja acreditate, cât şi pentru acreditarea instituţiilor nou-înfiinţate. Ceea ce diferă este nivelul lor de realizare. În vederea autorizării, acreditării şi evaluării periodice se ia ca bază nivelul minim de realizare a indicatorilor de performanţă. În asigurarea calităţii, standardele de referinţă pot atinge niveluri optimale instituţional, situate peste nivelul minim.

Prin evaluarea externă în vederea acreditării, ARACIS urmăreşte:

a) să asigure mediul academic, beneficiarii şi publicul în general că instituţia acreditată demonstrează că satisface standardele minime de calitate ale sistemului de învăţământ superior;

b) să promoveze angajarea instituţiei în direcţia creşterii continue a calităţii academice, afirmată prin rezultate în învăţare şi cercetare;

c) să consacre instituţional standardele pentru un management şi o cultură a calităţii şi să demonstreze prin probe şi documente relevante starea acestora;

d) să susţină şi să încurajeze instituţia să se autoevalueze şi să coopereze în evaluarea ei externă pentru asigurarea şi creşterea calităţii;

e) să coopereze cu instituţiile de învăţământ superior în realizarea, monitorizarea şi compararea calităţii academice, precum şi cu Autoritatea Naţională pentru Calificări - ANC;

f) să nu accepte programe de studii ale furnizorilor de educaţie care nu îndeplinesc standardele minime de calitate academică.

1.5. Domeniile asigurării calităţii

În asigurarea calităţii educaţiei sunt avute în vedere trei domenii fundamentale de organizare şi funcţionare a unei organizaţii care doreşte să devină sau este deja instituţie de învăţământ superior. Criteriile, standardele şi indicatorii de performanţă sunt astfel formulaţi în prezenta metodologie încât accentul să nu fie pus numai pe conformarea unei organizaţii la un set predeterminat sau predefinit de condiţii cantitative şi calitative, ci şi pe angajarea deliberată, voluntară şi proactivă a instituţiei pentru realizarea anumitor performanţe demonstrabile prin rezultate efective. Rolul evaluării externe, respectiv al ARACIS, este de a lua act şi a evalua capacitatea managerială şi educaţională a furnizorului de educaţie, pentru ca, pe această bază, să poată ajunge în situaţia de a constata şi apoi a valida sau a invalida documentat şi public funcţionarea acestuia, precum şi de a produce recomandări care să sprijine procesul de dezvoltare a asigurării calităţii şi a culturii calităţii în IIS.

Domeniile de asigurare a calităţii sunt stabilite prin art. 10 din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calităţii educaţiei, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările şi completările ulterioare. În cadrul prezentei metodologii, se au în vedere următoarele aspecte:

*1. **Capacitatea instituţională:** instituţia dispune de o organizare coerentă şi de un sistem adecvat de conducere şi administrare, are baza materială şi resursele financiare necesare unei funcţionări stabile pe termen scurt şi mediu, precum şi resursele umane corespunzător pregătite pe care se poate baza pentru a realiza misiunea şi obiectivele asumate.*

*2. **Eficacitatea educaţională** se referă la proiectarea şi organizarea centrată pe student a proceselor de predare, învăţare şi cercetare în termeni de conţinut, metode şi tehnici, resurse, selecţie a studenţilor şi a personalului didactic şi de cercetare, astfel încât să obţină acele rezultate în învăţare sau în cercetare pe care şi le-a propus prin misiunea sa, care trebuie să fie clar formulată. Seturile de criterii de evaluare care corespund eficacităţii educaţionale vizează:*

a) proiectarea obiectivelor şi rezultatelor:

- formularea clară şi uşor de înţeles;

- adecvarea la calificările universitare vizate - licenţă într-un domeniu sau specializare, masterat sau doctorat şi diferenţiate pe discipline şi/sau programe de studii;

- asocierea riguroasă cu proceduri adecvate de evaluare internă a gradului de realizare;

- aprecierea corectă a volumului de muncă al studenţilor, corelată cu parcursul educaţional şi succesul acestora;

b) organizarea cadrului de realizare a învăţării prin:

- planuri, programe de învăţământ, metode de predare diverse, moderne şi interactive, criterii obiective şi tehnici corespunzătoare de evaluare a studenţilor;

- recrutarea şi dezvoltarea adecvată a personalului didactic;

- resursele şi facilităţile de învăţare puse la dispoziţie, legate de activitatea financiară a organizaţiei;

- organizarea coerentă a fluxurilor de predare, învăţare şi examinare a studenţilor;

- serviciile studenţeşti oferite, inclusiv servicii sociale şi activităţile extracurriculare;

- existenţa procedurilor de admitere, recunoaştere şi finalizare a studiilor adecvate scopului, în special atunci când studenţii sunt mobili în interiorul sau între sistemele de învăţământ superior;

- politici de echitate şi acces, proceduri de admitere şi criterii folosite, implementate corespunzător şi transparent;

- existenţa şi aplicarea unei proceduri de integrare şi adaptare a studenţilor în instituţie şi program de studii;

c) monitorizarea regulată, evaluarea şi revizuirea programelor de studii care să asigure că:

- oferta educaţională rămâne adecvată şi permanent corelată cu evoluţiile din punct de vedere ştiinţific şi, respectiv, cu realităţile economice naţionale şi internaţionale;

- se creează un mediu de învăţare favorabil şi eficace pentru studenţi, inclusiv ţinând cont de dimensiunea socială a educaţiei;

- oferta educaţională este corelată cu cerinţele în continuă schimbare ale societăţii;

- sunt luate în considerare aşteptările, nevoile şi nivelul de satisfacţie ale studenţilor, în raport cu programul de studii, iar aceştia sunt implicaţi activ în procesul de monitorizare, evaluare şi revizuire, alături de absolvenţi şi angajatori.

*3. **Managementul calităţii** se centrează pe acele strategii, structuri, tehnici şi operaţii prin care instituţia demonstrează că îşi evaluează performanţele de asigurare şi îmbunătăţire a calităţii educaţiei şi dispune de sisteme de informaţii care demonstrează rezultatele obţinute în învăţare şi cercetare. Importanţa acestui domeniu constă, pe de o parte, în concentrarea asupra modului în care instituţia gestionează asigurarea calităţii tuturor activităţilor sale, iar, pe de alta, de a face publice informaţiile şi datele care probează un anumit nivel al calităţii.*

Cele trei domenii sunt complementare, iar utilizarea lor este obligatorie, în conformitate cu prevederile legale. În acest sens, orice instituţie de învăţământ superior trebuie să ajungă la stadiul în care dispune de mecanismele, mijloacele şi informaţiile corespunzătoare atingerii criteriilor, standardelor şi indicatorilor de performanţă stabiliţi prin prezenta metodologie, structurate pe cele trei domenii,

ţinând cont de profilul său specific şi de misiunea şi obiectivele pentru care a optat. Conducătorul instituţiei de învăţământ superior, prin Comisia pentru evaluarea şi asigurarea calităţii din instituţie - CEAC, este responsabil de elaborarea şi realizarea strategiilor privind calitatea, structurate pe cele trei domenii. Studenţii sunt un partener fundamental în realizarea proceselor de evaluare şi asigurare a calităţii în toate cele trei domenii.

1.6. Terminologie

În această secţiune sunt precizate semnificaţiile asociate principalilor termeni folosiţi pentru aplicarea prezentei metodologii.

Organizaţia furnizoare de educaţie: este o instituţie de învăţământ sau altă persoană juridică ce, potrivit statutului, desfăşoară activităţi de învăţământ superior pe bază de programe de studii legal aprobate. În conformitate cu legislaţia în vigoare, organizaţia furnizoare de educaţie se supune procedurii de evaluare, pentru evaluarea externă a asigurării calităţii sau, după caz, pentru autorizarea de funcţionare provizorie sau pentru acreditarea programelor de studii sau/şi a sa ca organizaţie furnizoare de educaţie. În conformitate cu prevederile Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calităţii educaţiei, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările şi completările ulterioare, pot desfăşura activităţi de învăţământ superior şi pot utiliza denumirile de universitate sau altele similare numai instituţiile de învăţământ superior autorizate să funcţioneze provizoriu ori acreditate conform art. 29 alin. (4) lit. a) şi b) şi art. 35 alin. (1); acreditarea instituţiilor de învăţământ superior se face prin lege, promovată de Guvern, la iniţiativa Ministerului Educaţiei Naţionale, pe baza avizului ARACIS, conform art. 31 lit. g).

Programul de studii: un program de studii/specializare constă în totalitatea activităţilor de proiectare, organizare, conducere şi realizare efectivă a predării, învăţării, evaluării şi cercetării dintr-un domeniu care conduce la obţinerea unei calificări universitare.

Programele de studii se diferenţiază în funcţie de:

a) nivelul calificării universitare: licenţă, masterat, doctorat;

b) forma de învăţământ: învăţământ cu frecvenţă, învăţământ cu frecvenţă redusă, învăţământ la distanţă;

c) domeniul de specializare a cunoaşterii, conform cu diviziunea academică a cunoaşterii şi cu diviziunea profesională a muncii;

d) durata studiilor, respectiv numărul de credite transferabile ECTS;

e) limba de predare.

Un program de studii se concretizează prin:

a) planul de învăţământ, care include toate disciplinele care contribuie la obţinerea unei calificări universitare, repartizate succesiv pe ani de studii şi cu ponderi exprimate în credite de studii de tipul ECTS;

b) programe sau fişe ale disciplinelor, în care sunt formulate: obiectivele cursului, rezultatele aşteptate ale învăţării, tematica predării şi învăţării şi practicile asociate predării, învăţării şi evaluării, precum şi bibliografia recomandată;

c) organizarea studenţilor şi a personalului didactic în perioada de realizare a programului de studii;

d) sistemul de asigurare a calităţii academice a activităţilor de realizare a programului de studii.

Autorizarea de funcţionare provizorie a programelor de studii sau/şi instituţională este prima etapă a procedurii de acreditare şi reprezintă rezultatul evaluării externe de către ARACIS pe baza raportului de autoevaluare propus de solicitant. Autorizaţia de funcţionare provizorie este actul care conferă instituţiei de învăţământ superior sau organizaţiei furnizoare de educaţie dreptul de a desfăşura procesul de învăţământ şi de a organiza, după caz, admiterea într-un program de studii. Autorizaţia de funcţionare provizorie a unui program de studii se acordă, pe baza avizului favorabil al ARACIS sau al unei alte agenţii înregistrate în EQAR şi al Ministerului Educaţiei Naţionale, prin hotărâre a Guvernului, iniţiatorul fiind Ministerul Educaţiei Naţionale, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la transmiterea acestuia. Autorizaţia de funcţionare provizorie a unui furnizor de educaţie la nivel de învăţământ superior se poate acorda, prin hotărâre a Guvernului, cu cel puţin şase luni înainte de începerea unui nou an universitar, dacă organizaţia furnizoare de educaţie a iniţiat cel puţin trei programe de studii care au fost propuse şi avizate favorabil să funcţioneze provizoriu de către ARACIS sau de o altă agenţie înregistrată în EQAR şi de Ministerul Educaţiei Naţionale, cu excepţia instituţiilor de învăţământ superior care organizează numai învăţământ superior teologic, care pot fi autorizate să funcţioneze provizoriu dacă au iniţiat cel puţin un program de studii în domeniul teologic, propus şi avizat favorabil să funcţioneze provizoriu de către ARACIS şi Ministerul Educaţiei Naţionale.

Acreditarea este acea modalitate de asigurare a calităţii prin care se certifică respectarea standardelor pentru funcţionarea organizaţiei furnizoare de educaţie şi a programelor de studii. Acreditarea se propune şi se acordă, pe baza rezultatelor procesului de evaluare externă efectuată de către ARACIS sau de o altă agenţie înregistrată în EQAR, ca recunoaştere a calităţii academice a unei organizaţii/structuri furnizoare de educaţie care a fost autorizată să funcţioneze provizoriu şi care îndeplineşte cerinţele minime ale standardelor şi indicatorilor de performanţă privind calitatea educaţiei. Acreditarea unui program de studii se

face prin hotărâre a Guvernului, iniţiată de Ministerul Educaţiei Naţionale, pe baza avizului ARACIS, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la transmiterea acestuia. Acreditarea la nivel instituţional a unei organizaţii furnizoare de educaţie, se face prin lege, promovată de Guvern, la iniţiativa Ministerului Educaţiei Naţionale, pe baza avizului ARACIS, în condiţiile legii.

Instituţiile de învăţământ superior acreditate sunt integrate în sistemul de învăţământ naţional şi au dreptul de a elibera diplome, certificate şi alte acte de studii, recunoscute de Ministerul Educaţiei Naţionale, şi de a organiza examenele prin care se finalizează programul de studii universitare de licenţă, masterat şi/sau doctorat.

Standardele, standardele de referinţă şi indicatorii de performanţă descriu cerinţele de calitate ale activităţilor unei organizaţii furnizoare de educaţie care solicită să fie autorizată să funcţioneze provizoriu, ale unei instituţii de învăţământ superior acreditate care solicită autorizarea de funcţionare provizorie/acreditarea unui nou program/domeniu de studii sau ale unei instituţii de învăţământ superior acreditate care solicită evaluarea externă a stării calităţii educaţiei oferite. Standardele corespund, în mod diferenţiat, domeniilor şi criteriilor de asigurare a calităţii educaţiei, iar indicatorii de performanţă măsoară gradul de realizare a unei activităţi prin raportare la standarde.

Standardele sunt formulate în termeni de reguli sau rezultate şi definesc nivelul minim obligatoriu de realizare a unei activităţi în educaţie. Orice standard este formulat în termeni generali sub forma unui enunţ şi se concretizează într-un set de indicatori de performanţă. Standardele sunt diferenţiate pe criterii şi domenii.

Standardele de referinţă sunt acele standarde care definesc un nivel optimal de realizare a unei activităţi de către o organizaţie furnizoare de educaţie, pe baza bunelor practici existente la nivel naţional, european sau mondial. Standardele de referinţă sunt specifice fiecărui program de studii sau fiecărei instituţii, sunt opţionale şi se situează peste nivelul minimal. Standardele de referinţă pot varia de la o instituţie la alta şi există posibilitatea ca, în timp, instituţiile să îşi formuleze standarde de referinţă la niveluri cât mai înalte şi competitive naţional şi european. Opţiunea pentru un nivel al standardului de referinţă se face prin raportare la un standard, iar în cadrul acestuia prin raportare la niveluri opţionale crescătoare ale indicatorilor de performanţă.

Indicatorul de performanţă reprezintă un instrument de măsurare a gradului de realizare a unei activităţi desfăşurate de o organizaţie furnizoare de educaţie prin raportare la un standard. Indicatorii de performanţă identifică acele rezultate care variază de la un nivel minim acceptabil până la un nivel maxim identificabil. Nivelul minim al indicatorilor de performanţă corespunde cerinţelor unui standard. Nivelurile maxime corespund standardelor de referinţă, sunt opţionale şi diferenţiază calitatea din instituţii în mod ierarhic progresiv.

Autorizarea de funcţionare provizorie, acreditarea unui program de studii sau acreditarea instituţională se realizează pe baza îndeplinirii nivelului minim al tuturor standardelor şi indicatorilor de performanţă. Nerealizarea nivelului minim al unui indicator de performanţă atrage avizul de neautorizare sau, după caz, neacreditare. Totodată, nivelul standardelor de referinţă variază de la un domeniu de licenţă la altul şi de la un tip de instituţie de învăţământ superior la altul. Formularea standardelor de referinţă este de competenţa instituţiei, pe baza informaţiilor cu privire la variaţia europeană a standardelor şi indicatorilor de performanţă. Acestea trebuie înţelese ca standarde de referinţă proprii, pe care instituţia şi le propune şi îşi asumă obligaţia să le realizeze în concordanţă cu strategia sa de asigurare a calităţii.

Evaluarea academică periodică externă se realizează pentru toate structurile de învăţământ superior acreditate.

Filialele instituţiilor de învăţământ superior, ale facultăţilor, specializărilor, indiferent de forma de învăţământ pe care o practică - cu frecvenţă, cu frecvenţă redusă, la distanţă - sau de localizarea geografică, trebuie să respecte aceleaşi standarde de calitate. Acestea sunt considerate unităţi distincte şi se supun separat procedurii de evaluare academică şi acreditare.

PARTEA a II-a

Criterii, standarde şi indicatori de performanţă pentru asigurarea calităţii şi acreditare

Criteriile, standardele şi indicatorii de performanţă sunt aplicaţi în asigurarea calităţii în cadrul proceselor de evaluare internă şi externă pentru evaluarea periodică şi acreditare. Acestea sunt utilizate de IIS şi de ARACIS, după cum urmează:

a) reprezintă baza de referinţă pentru managementul calităţii în instituţiile de învăţământ superior;

b) oferă cadrul de construcţie a bazelor de date şi informaţii pe care instituţiile le pot utiliza pentru monitorizarea internă şi demonstrarea externă a stării asigurării calităţii academice;

c) sunt utilizate de către ARACIS în procesul de evaluare şi asigurare externă a calităţii, în vederea evaluării periodice, acreditării şi a dezvoltării unei culturi a calităţii.

2.1. Corespondenţe şi relaţii între domenii, criterii, standarde şi indicatori de performanţă

Corespondenţa şi relaţiile ierarhice dintre domenii, criterii, standarde şi indicatori de performanţă sunt prevăzute în figura 1.

Figura 1. Relaţiile ierarhice între domenii, criterii, standarde şi indicatori

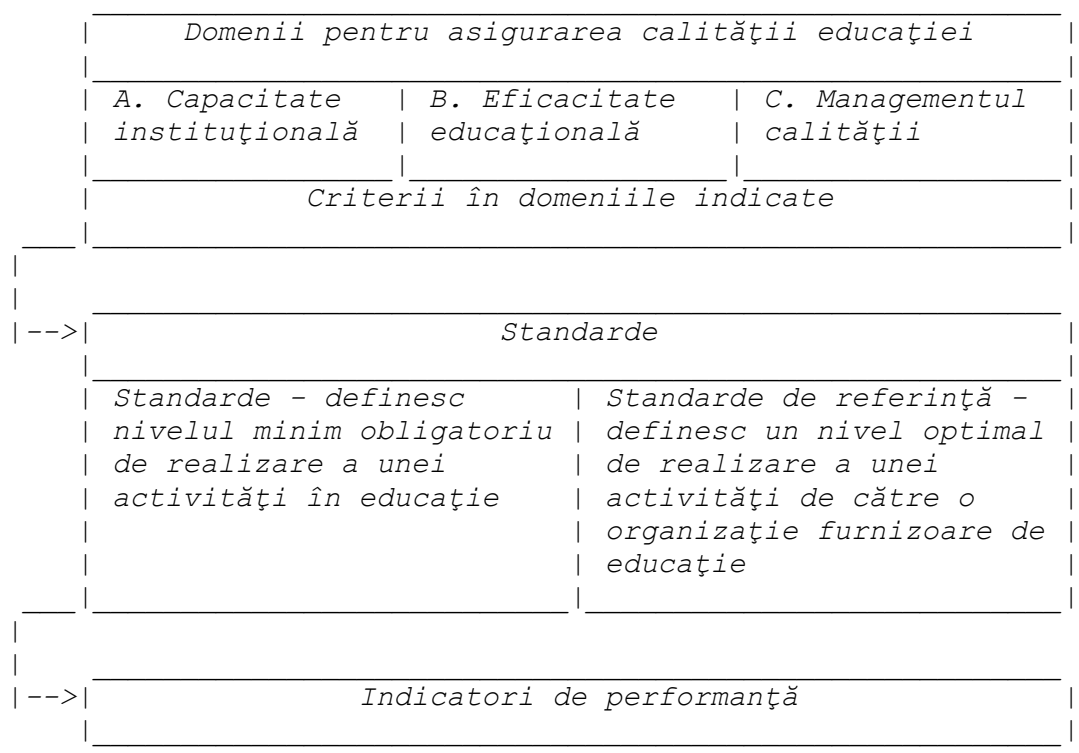

Criteriile se referă la fiecare dintre cele trei domenii stabilite prin lege şi reprezintă aspectele fundamentale de organizare şi funcţionare a unei organizaţii furnizoare de educaţie. Fiecărui criteriu îi corespunde un set de standarde. Rolul standardelor este:

a) de a orienta instituţiile în autoevaluarea calităţii, cu scopul de a-şi evalua propriile rezultate şi performanţe în mod independent, precum şi de a identifica domeniile în care să corecteze sau să îşi îmbunătăţească performanţele;

b) de a oferi un cadru pentru elaborarea rapoartelor instituţionale de autoevaluare;

c) de a oferi baza evaluării externe;

d) de a institui un cadru comun de referinţă pentru asigurarea calităţii şi pentru acreditare.

Valorile indicatorilor de performanţă ai unui standard variază de la nivelul minim acceptabil, în funcţie de care se conferă statutul de autorizare, respectiv de acreditare sau se menţine acest statut, până la un nivel de referinţă identificabil pe care fiecare instituţie îl adoptă în mod independent, inclusiv pe baza comparării sale cu alte instituţii similare din ţară sau din străinătate. Standardul este astfel definit încât prin indicatorii săi de performanţă să corespundă nivelului minim acceptabil.

Valorile indicatorilor de performanţă pentru standardele de referinţă variază instituţional. În completarea Metodologiei, ARACIS va oferi informaţii privind variaţia naţională, europeană şi globală a standardelor şi a valorilor indicatorilor de performanţă ai acestora, pentru a orienta instituţiile să îşi definească propriile standarde de referinţă. Metodologia precizează ca obligatorii şi exhaustive standardele şi nivelurile minime ale indicatorilor de performanţă asociaţi. Standardele şi/sau valorile de referinţă din Metodologie au caracter de recomandare. IIS urmează să elaboreze şi să îşi adopte propriile standarde de referinţă, ţinând cont şi de baza informativă şi de consultanţă oferită, inclusiv pe bază de contract, de către ARACIS.

Pentru aplicarea standardului, acestuia i se asociază un set de indicatori de performanţă. Un indicator este menit să identifice acele rezultate care variază de la un nivel minim acceptabil - Min. până la un nivel maxim identificabil - Ref. 1, Ref. 2 etc. Variaţia de la minim la maxim este specificată pe baza experienţelor din domeniu ale mai multor IIS din ţară şi din Spaţiul European al Învăţământului Superior. Toate IIS îşi vor stabili, pentru o perioadă de timp determinată, de exemplu un ciclu de mandat al conducerii alese - 4 ani, pe o perioadă din planul strategic instituţional sau conform unor alte opţiuni, o poziţie specifică de pe spaţiul variaţional care corespunde unui indicator. Nivelul minim al indicatorului corespunde condiţiilor pentru conferirea statutului de autorizare de funcţionare provizorie sau de acreditare. IIS se pot diferenţia din punctul de vedere al calităţii prin valorile superioare ale indicatorilor de performanţă realizaţi.

Evaluarea calităţii într-o instituţie se face în cele trei domenii precizate prin lege, pe baza informaţiilor corespunzătoare standardelor şi indicatorilor de performanţă.

2.2. Domenii, criterii, standarde, indicatori de performanţă

Domeniile, criteriile, standardele şi indicatorii de performanţă aplicaţi în asigurarea calităţii şi în acreditare sunt prezentaţi în continuare. Fiecare dintre cele trei domenii privind asigurarea calităţii este asociat cu un set de standarde, iar fiecărui standard îi corespund indicatori specifici de performanţă. Cerinţele sau valorile unui indicator de performanţă variază de la nivelul minim - Min. obligatoriu la un nivel de referinţă - Ref. recomandat, pentru care instituţia poate opta sau poate să îşi stabilească un nivel superior acestuia prin propriile standarde de referinţă.

Domeniul A: Capacitatea instituţională

Domeniul de asigurare a calităţii "Capacitate instituţională" vizează modul în care misiunea şi obiectivele furnizorului de educaţie sunt susţinute de structurile sale interne, modul de conducere şi administraţie, precum şi de resursele materiale pe care le poate asigura.

Criteriul A.1. - Structurile instituţionale, administrative şi manageriale

Instituţia îşi formulează şi îşi face publică misiunea şi obiectivele în concordanţă cu un set de valori de referinţă, în acord cu voinţa comunităţii sale universitare, în ansamblul său, astfel încât să se individualizeze în sistemul de învăţământ superior şi să se afirme ca o instituţie autonomă, care produce şi transmite cunoaştere, în concordanţă cu valorile libertăţii academice şi ale integrităţii etice.

IIS îşi susţine activităţile de realizare a obiectivelor fixate printr-o structură instituţională, administrativă şi managerială corespunzătoare.

Instituţia dispune de:

• organizare coerentă şi sustenabilă, precum şi de un sistem adecvat de conducere şi administrare;

• bază materială şi resurse financiare necesare unei funcţionări stabile pe termen scurt şi mediu;

• resurse umane corespunzătoare pentru a realiza misiunea şi obiectivele asumate.

Standarde - S şi indicatori de performanţă - IP

S.A.1.1. Misiune, obiective şi integritate academică

Instituţia îşi formulează şi îşi face publică propria misiune şi stabileşte obiectivele pe care le urmăreşte, în concordanţă cu un set de valori de referinţă. Instituţia poate dovedi că respectă şi apără normele de etică şi integritate, libertatea academică a personalului şi studenţilor şi funcţionează în condiţii de autonomie universitară, de responsabilitate şi răspundere publică pentru educaţia oferită şi dispune de resursele necesare atingerii obiectivelor urmărite.

Indicatori de performanţă

IP.A.1.1.1. Misiune şi obiective

Min.: Instituţia este înfiinţată şi funcţionează conform legii. Instituţia are o Cartă universitară ale cărei prevederi sunt publice şi concordante cu legislaţia naţională şi cu principiile Spaţiului European al Învăţământului Superior şi sunt cunoscute de membrii comunităţii universitare. Misiunea şi obiectivele asumate de instituţie o individualizează în SEÎS prin claritate, distincţie şi specificitate.

Ref. 1: Prin formulare şi mod de realizare, misiunea şi obiectivele instituţiei o individualizează în SEÎS.

IP.A.1.1.2. Integritate academică

Min.: Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ are un Cod de etică şi deontologie profesională universitară/integritate academică, prin care apără valorile libertăţii academice, autonomiei universitare şi integrităţii etice, dispune de practici şi aplică mecanisme clare pentru asigurarea permanentă a vigilenţei faţă de eventuale fraude în activităţile sale academice, de cercetare sau de orice altă natură, inclusiv măsuri active de prevenire şi eliminare a oricăror forme de

plagiat, precum şi de promovare a principiilor de etică şi integritate în rândul tuturor membrilor comunităţii academice.

Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ monitorizează şi evaluează permanent aceste practici şi poate face dovada aplicării lor pentru toate activităţile desfăşurate şi a implicării studenţilor în toate aceste procese, iar rezultatele monitorizării sunt făcute publice anual sau ori de câte ori este necesar. Codul de etică şi deontologie profesională universitară/integritate academică prevede mecanisme şi măsuri pentru asigurarea egalităţii de şanse şi protejarea împotriva intoleranţei şi a discriminării de orice fel.

Ref. 1: Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ poate face dovada că aplicarea acestor practici în toate procesele pe care le gestionează - management, educaţie, cercetare ş.a. - a condus la îmbunătăţirea performanţelor obţinute. Rezultatele evaluărilor efectuate sunt înscrise în rapoarte de activitate anuale, care sunt publicate pe pagina web a instituţie.

Ref. 2: Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ are o politică bazată pe prevenţie cu privire la eventuala încălcare a codului de etică şi integritate academică, demonstrând prin poziţionări publice, studii, analize sau măsuri acest fapt. Aceasta integrează inclusiv în planurile de învăţământ elemente care să responsabilizeze studenţii în acest sens, respectiv cadrele didactice demonstrează că sunt la curent cu evoluţiile la nivel naţional, european şi global cu privire la procesele şi tehnicile de prevenire şi combatere a acţiunilor care încalcă normele de etică şi integritate academică.

IP.A.1.1.3. Răspundere şi responsabilitate publică

Min.: Instituţia dispune de practici de auditare internă cu privire la principalele domenii ale activităţii universitare pentru a se asigura că angajamentele pe care şi le-a asumat sunt respectate riguros, în condiţii de transparenţă publică. Auditarea internă se realizează efectiv, periodic şi pe o bază reglementată intern, la nivel de instituţie şi de compartimente şi priveşte problemele administrative, financiar-contabile, ale integrităţii academice, predării, evaluării studenţilor, cercetării şi serviciilor studenţeşti. Anual se publică un raport de audit academic, dezbătut în Senat, şi se elaborează un plan de ameliorare.

Ref. 1: Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ face dovada aplicării măsurilor stabilite în planul de ameliorare şi raportează anual şi face publice stadiul aplicării măsurilor de îmbunătăţire şi rezultatele obţinute.

S.A.1.2. Conducere şi administraţie

Instituţia are un sistem de conducere universitară coerent, integrat şi transparent şi care se bazează pe o administraţie eficace şi eficientă, adaptată misiunii şi obiectivelor asumate.

Indicatori de performanţă

IP.A.1.2.1. Sistemul de conducere

Min.: Instituţia are un sistem de conducere şi un regulament de funcţionare internă care respectă reglementările legale în vigoare, respectând procentele minimale de reprezentare a studenţilor în structurile de conducere ale IIS, stipulate prin lege. Mecanismul de alegere a reprezentanţilor studenţilor în consilii, senate şi alte structuri este clar descris în Carta universitară şi în regulamentele interne. Acesta este democratic şi transparent, nediscriminatoriu şi nu limitează dreptul studenţilor de a reprezenta şi de a fi reprezentaţi.

În structurile de conducere sunt implicaţi reprezentanţi ai mediului economic şi social, ai sindicatelor din educaţie şi ai altor beneficiari şi parteneri ai universităţii.

Ref. 1: Sistemul de conducere şi regulamentul de funcţionare internă utilizează şi sisteme informaţionale şi de comunicare, de tip internet şi intranet, care implică membrii comunităţii universitare, inclusiv studenţii, personalul administrativ, ceilalţi beneficiari şi parteneri ai universităţii şi răspunde intereselor publice.

IP.A.1.2.2. Management strategic

Min.: Instituţia are un plan strategic cu un orizont de cel puţin patru ani şi planuri operaţionale anuale care sunt publice, cunoscute de membrii comunităţii universitare şi sunt aplicate conform unor practici şi mecanisme de urmărire riguroase. Planul strategic este elaborat pe termen lung, mediu şi scurt, este actualizat anual sau în funcţie de evoluţia şi contextul învăţământului superior şi este urmărit consecvent în realizarea şi în evaluarea performanţelor conducerii şi administraţiei. Politica de asigurare a calităţii este parte a managementului strategic.

Ref. 1: Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ are în vedere continuitatea aplicării misiunii şi politicilor sale prin măsuri de racordare a prevederilor planului strategic curent cu planul strategic pe termen lung şi face dovada că acţionează în acest sens, cu implicarea partenerilor săi din domeniul economic şi social, în context naţional şi internaţional, inclusiv prin urmărirea evoluţiei în carieră a propriilor absolvenţi.

IP.A.1.2.3. Administraţie eficace

Min.: IIS dispune de o administraţie care respectă reglementările legale în vigoare, este eficace în privinţa organizării, numărului şi calificării personalului şi funcţionează riguros prin serviciile oferite comunităţii universitare.

Ref. 1: IIS dispune de o administraţie eficace şi riguroasă şi are mecanisme de control şi de dezvoltare continuă a performanţelor administraţiei.

Ref. 2: Nivelul de informatizare al administraţiei este supus periodic unor activităţi/procese de modernizare pentru a fi păstrat permanent la nivelul bunelor practici internaţionale.

Criteriul A.2. - Baza materială

S.A.2.1. Patrimoniu, dotare, resurse financiare alocate, sprijin pentru studenţi

IIS dispune de acel patrimoniu şi acele resurse care contribuie în mod eficace la realizarea misiunii şi obiectivelor fixate.

Indicatori de performanţă

IP.A.2.1.1. Spaţii de învăţământ, cercetare şi pentru alte activităţi

Min.: Respectând diferenţele dintre formele de învăţământ - cu frecvenţă, cu frecvenţă redusă, la distanţă şi, respectiv, obiectivele activităţilor de predare, învăţare şi cercetare, IIS asigură spaţii de învăţământ şi cercetare care corespund specificului său, prin săli de predare, laboratoare didactice şi centre de cercetare, în concordanţă cu normele tehnice, de siguranţă şi igienico-sanitare în vigoare. Calitatea acestora este evaluată în funcţie de suprafaţă, volum, starea tehnică, numărul total de studenţi, numărul de ocupanţi - personal didactic şi de cercetare, studenţi etc., diferenţiate pe domenii, programe de studii şi instituţional prin raportare la normele menţionate. Indicatorul se referă şi la spaţiile de cazare şi la alte spaţii oferite studenţilor pentru activităţi sociale, culturale sau sportive. IIS dispune de locuri de cazare pentru studenţi într-un număr adecvat şi care oferă condiţii de viaţă şi de studiu în conformitate cu normele tehnice, de siguranţă şi igienico-sanitare în vigoare.

Ref. 2: Spaţiile de cazare, de servire a mesei şi pentru alte activităţi-suport şi extracurriculare studenţeşti, de exemplu consiliere şi orientare în carieră, cabinete medicale, sunt accesibile şi persoanelor cu dizabilităţi.

Ref. 3: Pe lângă spaţiile existente, IIS dispune de planuri de dezvoltare şi de planuri de investiţii realiste, dependente de veniturile previzionate.

IP.A.2.1.2. Dotare

Min.: Sălile de predare/seminar dispun de echipamente tehnice adecvate pentru predare şi comunicare, care facilitează activitatea cadrului didactic şi receptivitatea fiecărui student; laboratoarele de cercetare dispun de echipamente şi mijloace de funcţionare corespunzătoare exigenţelor minime.

Ref. 1: Dotarea sălilor de curs/seminar şi a laboratoarelor didactice şi de cercetare corespunde stadiului actual de dezvoltare a cunoaşterii ştiinţifice şi este comparabilă cu cea din universităţile IIS dezvoltate din Europa şi cu bunele practici internaţionale.

IP.A.2.1.3. Resurse financiare adecvate pentru activităţile de învăţare şi predare, servicii de sprijin adecvate şi uşor accesibile pentru studenţi

Min.: Instituţia demonstrează că dispune de surse de finanţare şi de resurse financiare suficiente, pe termen scurt - anual şi în perspectivă - pentru minimum trei/patru ani succesivi, pe care le alocă pentru a realiza în mod adecvat misiunea şi obiectivele pe care şi le-a fixat. Instituţia dispune de un buget anual realist şi de un buget pe trei/patru ani, precum şi de politici financiare pe termen scurt şi mediu, cu referire la sustenabilitatea financiară. Politica de asigurare a calităţii este parte a managementului strategic.

Cerinţele unei populaţii diverse de studenţi, cum ar fi studenţii maturi, cei cu frecvenţă redusă sau la învăţământ la distanţă, studenţii angajaţi sau studenţii străini, precum şi studenţii cu dizabilităţi, şi schimbarea de paradigmă către învăţământul centrat pe student, alături de modalităţile flexibile de învăţare şi predare, sunt luate în considerare la planificarea şi alocarea resurselor de învăţare şi a celor pentru serviciile de sprijin pentru studenţi. Studenţii sunt informaţi cu privire la existenţa resurselor respective.

Ref. 1: Pe lângă asigurarea necesarului curent, IIS dispune de rezerve financiare consistente, de surse diversificate de finanţare şi de rigoare în planificarea şi definirea politicilor de investiţii şi de gestiune financiară.

IP.A.2.1.4. Sistemul de acordare a burselor şi a altor forme de sprijin material pentru studenţi

Min.: Instituţia are un regulament de acordare a burselor şi a altor forme de sprijin material pentru studenţi, pe care îl aplică în mod consecvent, cu respectarea prevederilor legale în vigoare. Bursele sunt acordate din alocaţii de la bugetul de stat şi din resurse proprii.

Ref. 1: Proporţia resurselor proprii ale instituţiei în fondul de burse este de minimum 10%.

Ref. 2: Proporţia resurselor proprii ale instituţiei în fondul de burse este de minimum 20%.

Ref. 3: Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ susţine material studenţii pentru participarea la alte activităţi, cum sunt programe de cercetare, evenimente ştiinţifice, concursuri studenţeşti, editarea de publicaţii, evenimente culturale etc.

IP.A.2.1.5. Personalul administrativ al serviciilor de sprijin pentru studenţi

Min.: Personalul administrativ al universităţii este calificat pentru activităţile de sprijin pentru studenţi şi are la dispoziţie oportunităţi pentru a-şi dezvolta competenţele. Procesele de recrutare şi dezvoltare a personalului sunt corecte şi transparente. Programul de lucru cu studenţii al personalului administrativ este afişat pe pagina web a instituţiei şi adaptat nevoilor diverselor tipuri de studenţi, de exemplu studenţi maturi.

Ref. 1: Studenţii sunt chestionaţi periodic cu privire la activitatea personalului administrativ al universităţii, sunt invitaţi să evalueze activitatea angajaţilor cu care au contact direct, iar în urma acestor evaluări IIS adoptă un plan de măsuri pentru îmbunătăţirea activităţii.

Domeniul B: Eficacitate educaţională

Instituţia organizează activităţile de admitere a studenţilor, a celor de învăţare, predare şi evaluare centrate pe student, pornind de la obiectivele programelor de studii şi de la rezultatele aşteptate ale învăţării. Activităţile de cercetare şi rezultatele acestora, prin raportare la performanţele de dezvoltare şi transfer al cunoaşterii/tehnologiei/artei, sunt reflectate în formarea studenţilor.

Standarde - S şi indicatori de performanţă - IP

Criteriul B.1. - Conţinutul programelor de studii

S.B.1.1. Admiterea studenţilor

Instituţia formulează propria politică de recrutare şi admitere a studenţilor şi o aplică în mod transparent şi riguros, respectând principiul egalităţii şanselor tuturor candidaţilor, fără nicio discriminare. Reglementările proprii referitoare la admitere sunt definite şi publicate în prealabil, cu respectarea reglementărilor naţionale în vigoare, şi sunt aplicate consecvent. Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ pune la dispoziţia candidaţilor reglementările proprii, acoperind toate fazele "ciclului vieţii" de student.

Indicatori de performanţă

IP.B.1.1.1. Principii ale politicii de admitere la programele de studii oferite de instituţie

Min.: Instituţia aplică o politică transparentă a recrutării şi admiterii studenţilor, anunţată public cu cel puţin şase luni înainte de aplicare. Marketingul universitar promovează informaţii reale şi corecte, indicând posibilităţi de verificare şi confirmare. Admiterea se bazează exclusiv pe competenţele academice ale candidatului şi nu se aplică niciun fel de criterii discriminatorii. Instituţia îşi asumă creşterea calitativă a politicilor de admitere.

IP.B.1.1.2. Practici de admitere

Min.: Admiterea într-un ciclu de studii universitare se face numai pe baza diplomei din ciclul de studii precedent, conform legii, ţinând cont de ordinea ierarhică a mediilor de absolvire.

Ref. 1: Admiterea la studii se bazează pe un set de criterii combinate, în care rezultatele la examenul de admitere deţin o pondere mai mare.

Ref. 2: Admiterea la studii se face numai pe bază de examen.

Ref. 3: IIS are proceduri de admitere adaptate cazurilor de mobilitate a studenţilor.

Ref. 4: IIS are proceduri de admitere adaptate studenţilor cu dizabilităţi.

S.B.1.2. Structura şi prezentarea programelor de studii

Programele de studii sunt în centrul misiunii de învăţământ a instituţiilor de învăţământ superior. Obiectivele generale ale programelor de studii sunt în acord cu strategia instituţională. Programele de studii sunt structurate şi prezentate detaliat, sunt construite în funcţie de rezultatele aşteptate ale procesului învăţării şi corespund unei calificări universitare. Calificarea rezultată în urma unui program trebuie specificată clar şi comunicată, făcând referire la nivelul corespunzător din Cadrul naţional al calificărilor, şi, în consecinţă, la Cadrul calificărilor din Spaţiul European al Învăţământului Superior.

Indicatori de performanţă

IP.B.1.2.1. Structura programelor de studii

Min.: Fiecare program de studii/specializare din cadrul universităţii se bazează pe corespondenţa dintre rezultatele aşteptate ale procesului didactic, respectiv prin cercetare, în cazul masteratului sau doctoratului, şi calificarea universitară. Un program de studii este prezentat sub forma unui pachet de documente care include: obiectivele generale şi specifice ale programului; planul de învăţământ cu ponderile disciplinelor exprimate prin credite de studii ECTS şi cu disciplinele ordonate succesiv în timpul de şcolarizare; programele tematice sau fişele disciplinelor incluse în planul de învăţământ, respectiv rezultatele aşteptate ale procesului didactic, exprimate sub forma competenţelor cognitive, tehnice sau profesionale şi afectiv-valorice care sunt realizate de o disciplină, traseele flexibile de învăţare, după caz; modul de examinare şi evaluare la fiecare disciplină, ţinând cont de rezultatele planificate; modul de organizare şi conţinutul examenului de finalizare a studiilor, ca examen sumativ care certifică asimilarea competenţelor cognitive şi profesionale care corespund calificării universitare.

În programele de studii sunt incluse, după caz, tematici care conduc la obţinerea unor competenţe transversale, cum sunt afirmarea personalităţii studentului în societate, comunicarea, limbile străine, lucrul în echipă, formarea studenţilor în spiritul valorilor europene, problemele referitoare la dezvoltarea durabilă a societăţii, la promovarea democraţiei, dialogului intercultural, respectării legii, responsabilităţii în exercitarea profesiei etc., care pot influenţa dezvoltarea lor personală şi pot fi aplicate în carierele lor viitoare. Programul de studii include oportunităţi de practică sau de plasament bine structurate, după caz. Plasamentul poate include stagii, activităţi de practică sau alte părţi ale programului care nu se desfăşoară în instituţie, dar care permit studentului să dobândească experienţă în domeniul de studii.

Ref. 1: Fiecare program de studii este prezentat conform pachetului standard menţionat, dar realizarea programelor de studii se face la nivel de universitate prin cooperare între facultăţi şi prin facilitarea mobilităţii studenţilor în interiorul universităţii cu ajutorul transferului şi acumulării de credite de studii. Numărul de credite ECTS este alocat fiecărei discipline conform "Ghidului de utilizare al ECTS". Structura programelor de studii este flexibilă şi permite fiecărui student să îşi aleagă un traseu propriu de învăţare potrivit cu aptitudinile şi interesele sale.

Ponderea orelor de activitate didactică corespunzătoare disciplinelor opţionale din totalul de ore cumulate la sfârşitul programului de studii de licenţă de către un student respectă prevederile standardelor specifice.

Ref. 2: Structura programelor de studii respectă şi ia în considerare diversitatea studenţilor şi a necesităţilor lor, este flexibilă şi permite fiecărui student să îşi aleagă un traseu propriu de învăţare, potrivit cu aptitudinile şi interesele sale, fără a se afecta însă obiectivele programului de studii şi competenţele aşteptate la finalul procesului de învăţare.

Ref. 3: Programele de studii asigură competenţe de comunicare în două limbi străine, dintre care cel puţin una este o limbă de circulaţie internaţională.

IP.B.1.2.2. Diferenţiere în realizarea programelor de studii

Min.: Programele de studii sunt unitare ca structură, indiferent de forma de învăţământ - cu frecvenţă, cu frecvenţă redusă, la distanţă, dar se diferenţiază în realizare în funcţie de mijloacele utilizate în forma de învăţământ pentru a asigura progresul continuu al studenţilor pe parcursul studiilor. Pentru învăţământul cu frecvenţă redusă şi pentru cel la distanţă indicatorul se diferenţiază în mod corespunzător.

Ref. 1: Realizarea programelor de studii, în funcţie de forma de învăţământ, este monitorizată şi fundamentată prin structuri interne specializate de tip "centru de analiză şi dezvoltare pedagogică" în care se dezvoltă tehnologii pedagogice novatoare şi eficiente.

Ref. 2: Conţinutul programelor de studii se reînnoieşte permanent prin introducerea cunoştinţelor noi, rezultate din cercetarea ştiinţifică, inclusiv cea proprie.

Ref. 3: Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ are proceduri reglementate de integrare şi adaptare a studenţilor în instituţie şi program.

IP.B.1.2.3. Relevanţa programelor de studii

Min.: Relevanţa cognitivă şi profesională a programelor de studii este definită în funcţie de ritmul dezvoltării cunoaşterii şi tehnologiei din domeniu şi de cerinţele pieţei muncii şi ale calificărilor.

Proiectarea programelor de studii se face cu implicarea studenţilor şi a altor actori interesaţi. Termenul "actori interesaţi" se referă atât la toţi actorii interni, din cadrul instituţiei, incluzând studenţii şi personalul, cât şi la actorii externi, cum ar fi absolvenţii, angajatorii sau parteneri externi ai instituţiei. Programele de studii sunt revizuite periodic pe baza analizelor colegiale împreună cu studenţi, cu absolvenţi şi cu reprezentanţi ai angajatorilor, beneficiind astfel de expertiză externă şi puncte de referinţă. Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ dispune de mecanisme pentru analiza colegială anuală a modului în care cunoaşterea este transmisă şi asimilată de studenţi şi pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor şi în impactul acestora asupra organizării programului de studii. Deoarece studenţii sunt admişi pe baza unor informaţii publicate înainte de începerea primului an universitar, semnând un contract de studii cu furnizorul de educaţie, structura programului de studii se poate schimba numai începând cu anul I al anului universitar următor.

Ref. 1: Programele de studii sunt revizuite şi îmbunătăţite în urma evaluării periodice interne sau externe. Pentru seria curentă de studenţi, în aceeaşi structură de program de studii se pot îmbunătăţi conţinutul unor discipline, modul de predare, modul de efectuare a practicii etc.

Ref. 2: Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ are un regulament privind recunoaşterea calificărilor din învăţământul superior, a perioadelor de studii şi a învăţării anterioare, iar procedurile de recunoaştere sunt în conformitate cu bune practici şi/sau reglementări internaţionale la care România este parte, cum sunt Convenţia de la Lisabona, directivele Uniunii Europene privind formarea pentru profesiile reglementate etc.

Ref. 3: Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ are proceduri clare privind recunoaşterea şi validarea creditelor transferabile obţinute în cadrul altor programe la aceeaşi instituţie sau la alte instituţii şi care precizează numărul maxim de credite transferabile ce pot fi recuperate sau echivalate de un student într-un an universitar, care să nu depăşească 60 de credite de studii ECTS.

Criteriul B.2. - Rezultatele învăţării

S.B.2.1. - Valorificarea calificării universitare obţinute

Cunoştinţele, competenţele şi abilităţile dobândite sunt suficiente pentru a permite absolvenţilor să fie cetăţeni activi şi integraţi în societate, să se angajeze pe piaţa muncii, să dezvolte o afacere proprie, să continue studiile universitare în ciclul următor şi să înveţe permanent.

Indicatori de performanţă

IP.B.2.1.1. Valorificarea prin capacitatea de a se angaja pe piaţa muncii

Min.: Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ urmăreşte permanent cariera absolvenţilor săi printr-un sistem propriu organizat în acest scop şi prezintă anual un raport detaliat pentru toate programele de studii.

Cel puţin 50% dintre absolvenţi sunt angajaţi în termen de doi ani de la data absolvirii la nivelul calificării universitare.

Ref. 1: Mai mult de 70% din absolvenţi sunt angajaţi în termen de doi ani de la data absolvirii la nivelul calificării universitare.

IP.B.2.1.2. Valorificarea calificării prin continuarea studiilor universitare

Min.: Cel puţin 20%) dintre absolvenţii ultimelor două promoţii ale studiilor universitare de licenţă sunt admişi la studii universitare de masterat, indiferent de domeniu*).*

*Ref. 1: Cel puţin 50% dintre absolvenţii ultimelor două promoţii sunt admişi la studii universitare de masterat, indiferent de domeniu**).*

**), **) Pentru profesiile reglementate din domeniile medicină, medicină dentară şi farmacie se aplică indicatori specializaţi, cu luarea în considerare a pregătirii prin rezidenţiat.*

IP.B2.1.3. Nivelul de satisfacţie al studenţilor în raport cu dezvoltarea profesională şi personală asigurată de universitate

Min.: IIS are şi aplică reglementări pentru mecanismele de sondare periodică a opiniei studenţilor cu privire la satisfacţia acestora în ceea ce priveşte procesul educaţional, serviciile studenţeşti şi infrastructura oferite de universitate. Mai mult de 50% dintre studenţi apreciază pozitiv mediul de învăţare/dezvoltare oferit de către universitate şi propriul traseu de învăţare.

Ref. 1: Mai mult de 75% dintre studenţi apreciază pozitiv mediul de învăţare/dezvoltare oferit de către universitate şi propriul traseu de învăţare.

IP.B2.1.4. Centrarea pe student a metodelor de învăţare

Min.: Principala responsabilitate a cadrului didactic este proiectarea metodelor şi a mediilor de învăţare centrate pe student, cu mai puţin accent asupra responsabilităţii tradiţionale de a transmite doar informaţii. Relaţia dintre student şi profesor este una de parteneriat, în care fiecare îşi asumă responsabilitatea atingerii rezultatelor învăţării. Rezultatele învăţării sunt explicate şi discutate cu studenţii din perspectiva relevanţei acestora pentru dezvoltarea lor. Cadrele didactice folosesc resursele noilor tehnologii, de exemplu e-mail, pagina personală de web pentru tematică, platforme de e-learning, bibliografie, resurse în format electronic şi dialog cu studenţii, şi materiale auxiliare, de la tablă la flipchart şi videoproiector adecvate, şi folosesc în mod flexibil o varietate de metode pedagogice prin care încurajează dezbaterile, schimbul de opinii şi munca în echipă. Evaluarea studenţilor include examinarea şi notarea obiectivă, pe baza unor criterii şi metode clar stabilite la începutul semestrului şi a unor bareme aduse la cunoştinţa studenţilor, împreună cu alte criterii de apreciere a activităţii desfăşurate. Evaluatorii primesc sprijin pentru dezvoltarea competenţelor proprii în domeniul evaluării. Instituţia de învăţământ are proceduri de recunoaştere şi finalizare adecvate scopului pentru cazurile de mobilitate a studenţilor.

Ref. 1: Cadrele didactice sunt pregătite special în domeniul predării la nivel universitar şi/sau se reunesc în grupuri de dezbatere pentru a discuta metodologia predării. Acestea au, pe lângă competenţele de instruire/predare, şi competenţe de consiliere, monitorizare şi facilitare a proceselor de învăţare. În universitate se desfăşoară o activitate continuă de identificare, dezvoltare, testare, implementare şi evaluare a unor tehnici noi de învăţare eficace, incluzând aici noile aplicaţii ale calculatoarelor şi ale tehnologiei informaţiei. Programele de studii sunt integrate cu stagii de practică, plasament şi internship şi cu implicarea studenţilor în proiecte de cercetare. Cadrele didactice asociază studenţii la activitatea de predare, prin întrebări din sală, scurte prezentări, experimente demonstrative, şi procesul de predare este orientat după ritmul şi modul de învăţare ale studenţilor. Strategia de predare are în vedere şi nevoile studenţilor cu dizabilităţi, particularităţile studenţilor cu nevoi speciale, ia în considerare şi foloseşte metode diferite de organizare a procesului de învăţare şi predare, acolo unde este cazul.

Studenţii cu dizabilităţi permanente sau temporare beneficiază de metode alternative de evaluare şi examinare.

Ref. 2: Mai mult decât simplul transfer de cunoaştere de la cadrul didactic la student, instituţia creează medii şi experienţe de învăţare care conduc studenţii să descopere şi să creeze ei înşişi cunoaştere. Cadrul didactic orientează dezvoltarea intelectuală a studentului dându-i o dimensiune strategică. Furnizorul de educaţie/instituţia de învăţământ are proceduri de recunoaştere şi finalizare adecvate scopului pentru cazurile de mobilitate a studenţilor.

IP.B2.1.5. Orientarea în carieră a studenţilor

Min.: Cadrele didactice au ore de permanenţă la dispoziţia studenţilor şi personalizează îndrumarea la cererea studentului, conform unui orar afişat pe pagina de web a instituţiei. Există îndrumători sau tutori de an sau alte forme de asociere între un profesor şi un grup de studenţi. În universitate există cel puţin un centru de orientare în carieră încadrat cu personal competent în număr suficient, stabilit în concordanţă cu numărul de studenţi ai instituţiei. Centrul beneficiază de resurse adecvate pentru desfăşurarea activităţilor sale şi publică anual un raport de activitate. Centrul de consiliere şi orientare în carieră menţine legătura cu angajatorii şi absolvenţi universităţii în vederea eficientizării tranziţiei între etapa de şcolarizare şi cea de angajare efectivă.

Ref. 1: Există o structură pentru orientarea studenţilor la alegerea cursurilor şi a carierei, la nivelul fiecărei facultăţi. Se practică tutoriatul colegial între studenţii din anii mai mari şi ceilalţi studenţi. Cadrele didactice menţin legătura cu studenţii prin e-mail şi prin cel puţin 2 ore de consultaţie săptămânal.

Criteriul B.3. - Activitatea de cercetare ştiinţifică

S.B.3.1. Programe de cercetare

Instituţia are o strategie pe termen lung şi programe pe termen mediu şi scurt care se referă la obiectivele, proiectele şi rezultatele aşteptate ale cercetării, precum şi la resursele de realizare. Există un ethos şi o cultură a cercetării şi preocupări pentru valorificarea rezultatelor cercetării. Strategia cuprinde toate domeniile ştiinţifice în care furnizorul de educaţie/instituţia de învăţământ oferă învăţământ superior, iar unul dintre obiectivele sale principale este transferul rezultatelor în activitatea didactică/formativă a studenţilor la toate ciclurile de studii universitare.

Indicatori de performanţă

IP.B.3.1.1. Programarea cercetării

Min.: Strategia pe termen lung şi programele pe termen mediu şi scurt privind cercetarea sunt adoptate de senat şi consiliile facultăţilor, odată cu specificarea practicilor de obţinere şi de alocare ale resurselor de realizare şi a modalităţilor de valorificare. Interesele de cercetare sunt predominant instituţionale. Instituţia de învăţământ dispune de resurse financiare, logistice şi umane suficiente pentru a

se realiza obiectivele propuse. IIS sprijină participarea studenţilor în proiectele de cercetare, inclusiv alocând resurse financiare în acest sens.

Ref. 1: Programarea cercetării ţine cont de şi se realizează în cadrul naţional, în privinţa competitivităţii şi valorificării. Cercetarea este relevantă predominant pe plan naţional.

Ref. 2: Programarea şi realizarea cercetării sunt raportate la cadrul european şi global.

IP.B.3.1.2. Realizarea cercetării

Min.: Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ are un cod al eticii şi integrităţii academice conform căruia cercetarea se desfăşoară în conformitate cu normele de etică profesională pentru asigurarea permanentă a vigilenţei faţă de eventuale fraude sau abateri de la deontologie în activităţile de cercetare, inclusiv măsuri active de prevenire şi eliminare a oricăror forme de plagiat. Există documente din care rezultă certificarea permanentă a îndeplinirii unor standarde de calitate sau excelenţă în cercetarea ştiinţifică, din punctul de vedere al organizării, urmăririi desfăşurării proiectelor de cercetare, avizării interne a rezultatelor şi eliminării practicilor neconforme cu etica, cum sunt reproducerea fără permisiune a rezultatelor obţinute de alţi cercetători, plagiat, nerespectarea normelor de bioetică etc.

Ref. 1: Există un climat şi o cultură academică puternic centrate pe cercetare, atestate de numărul granturilor de cercetare, de publicaţii şi de transferul cognitiv şi tehnologic prin consultanţă, parcuri ştiinţifice etc. Studenţii sunt încurajaţi să participe la programe de cercetare şi au acces la infrastructura de cercetare a universităţii. Există şcoli doctorale pentru formarea tinerilor cercetători.

IP.B.3.1.3. Valorificarea cercetării

Min.: Cercetarea este valorificată prin: publicaţii pentru scopuri didactice, publicaţii ştiinţifice, transfer tehnologic prin centre de consultanţă, parcuri ştiinţifice sau alte structuri de valorificare, realizarea unor produse noi etc. Fiecare cadru didactic şi cercetător are anual cel puţin o publicaţie sau o realizare didactică sau ştiinţifică. Instituţia participă prin mass-media la diseminarea rezultatelor cercetării.)*

Ref. 1: Rezultatele cercetării sunt apreciate la nivel naţional prin premii, citări, cotări, etc. Publicaţiile, brevetele, lucrările de anvergură etc. sunt menţionate în baze de date internaţionale), **).*

**) În domenii cum sunt Ştiinţele medicale, Ştiinţele agricole, Ştiinţele tehnice, Arhitectură, Urbanism etc., în care rezultatele cercetării sunt valorificate şi prin proiecte pe baza cărora se dezvoltă noi produse, se execută lucrări de dezvoltare a infrastructurii sau pentru protecţia mediului, se vor lua în considerare şi aceste rezultate.*

***) În învăţământul superior din domeniul Arte se evaluează activitatea de creaţie, pe domeniile specifice.*

Criteriul B.4. - Activitatea financiară a organizaţiei

S.B.4.1. Buget şi contabilitate

Instituţia dispune de buget propriu de venituri şi cheltuieli şi de o contabilitate adecvată, organizată la nivel de instituţie, pentru gestionarea financiară a activităţii de învăţământ superior şi cercetare, cod fiscal şi cont la bancă, altele decât cele ale fundaţiei sau asociaţiei în cadrul căreia funcţionează.

IP.B.4.1.1. Bugetul de venituri şi cheltuieli

Min.: Instituţia dispune de un buget anual de venituri şi cheltuieli aprobat de Senat, fiind respectat în mod riguros. Cheltuielile ocazionate de plata salariilor la o instituţie de învăţământ superior nu trebuie să depăşească în fiecare an acel procent din totalul veniturilor care îi asigură o funcţionare sustenabilă. Pentru obţinerea acreditării, instituţia de învăţământ superior trebuie să facă dovada că în perioada funcţionării provizorii a utilizat cel puţin 30% din veniturile obţinute în fiecare an din taxele studenţilor pentru investiţii în bază materială proprie. Taxele şcolare ale studenţilor sunt calculate în concordanţă cu costurile medii de şcolarizare pe an universitar din învăţământul public finanţat de la buget la studiile universitare de licenţă, masterat sau doctorat similare şi sunt aduse la cunoştinţă studenţilor prin diferite mijloace de comunicare. Studenţii sunt informaţi despre posibilităţile de asistenţă financiară din partea instituţiei şi despre modul de utilizare a taxelor. După trei cicluri de şcolarizare ulterioare înfiinţării prin lege, instituţia de învăţământ superior trebuie să facă dovada că dispune în proprietate de cel puţin 70% din spaţiile de învăţământ cu toate dotările necesare acestora.

Ref. 1: IIS propune şi aplică strategii de dezvoltare coerente, fundamente pe termen mediu şi lung. Furnizorul de educaţie alocă un procent consistent din fonduri pentru dezvoltarea infrastructurii academice. De asemenea, serviciile studenţeşti sunt finanţate corespunzător, existând o permanentă dezvoltare a resurselor alocate acestui domeniu. Studenţii performanţi, dar şi cei care provin dintr-un mediu socioeconomic defavorizat sunt sprijiniţi în realizarea activităţilor propuse.

IP.B.4.1.2. Contabilitate

Min.: Pentru obţinerea şi pentru conservarea statutului de acreditare, instituţia trebuie să facă dovada organizării şi funcţionării contabilităţii proprii la nivel de instituţie, prin registrul inventar, bilanţul contabil, contul de execuţie bugetară şi raportul de gestiune, din care rezultă că cheltuielile efectuate sunt în concordanţă cu legislaţia în vigoare, veniturile încasate şi destinaţia lor, precum şi caracterul nonprofit al instituţiei.

Ref. 1: Activitatea de contabilitate este informatizată şi permanent transparentă.

IP.B.4.1.3. Auditare şi răspundere publică

Min.: Pentru obţinerea şi conservarea statutului de acreditare, instituţia face proba auditării interne şi externe a activităţii sale financiare. Bilanţul contabil, contul de execuţie bugetară şi rezultatele auditării externe a situaţiilor financiare sunt făcute publice în urma analizei efectuate de senat.

Domeniul C - Managementul calităţii

Instituţia dispune de structuri, politici, strategii şi procedee concrete pentru managementul şi asigurarea calităţii activităţilor de predare, învăţare şi cercetare, serviciilor studenţeşti, precum şi pentru dezvoltarea unei culturi proprii a calităţii. Structurile se referă la modurile de organizare şi funcţionare ale Comisiei pentru evaluarea şi asigurarea calităţii şi la relaţiile acesteia cu senatul, consiliile facultăţilor şi departamentele. Politicile se referă la scopurile şi obiectivele asigurării calităţii şi la mijloacele de realizare a acestora. Strategiile sunt focalizate pe obiective şi se referă la modul de mobilizare a resurselor pentru realizarea în timp a obiectivelor propuse la nivel de instituţie şi pe programe de studii. Cultura calităţii se referă la valorile, normele şi activităţile practicate într-o instituţie, pentru iniţierea, aprobarea, evaluarea şi monitorizarea calităţii activităţilor didactice şi de cercetare.

În asigurarea internă a calităţii, realizată de actorii interni, respectiv personal academic, studenţi, personal didactic auxiliar, personal administrativ, personal angajat specializat în asigurarea calităţii, sunt implicaţi în acelaşi timp şi actori externi, precum angajatori, absolvenţi sau alţi parteneri externi ai unei instituţii.

Standarde - S şi indicatori de performanţă - IP

Criteriul C.1. - Strategii şi proceduri pentru asigurarea calităţii

S.C.1.1. Structuri şi politici pentru asigurarea calităţii

Structurile, politicile şi strategiile creează cadrul instituţional pentru dezvoltarea şi monitorizarea efectivă a calităţii, pentru consacrarea unei culturi a calităţii şi pentru îmbunătăţirea continuă a standardelor de calitate. Politicile de asigurare a calităţii reflectă relaţia dintre cercetare, învăţare şi predare şi iau în considerare contextul naţional în care instituţia îşi desfăşoară activitatea şi contextul instituţional, precum şi abordarea sa strategică.

Indicatori de performanţă

IP.C.1.1.1. Organizarea sistemului de asigurare a calităţii

Min.: În instituţie există o comisie centrală şi comisii pe programe de studii care lucrează în mod integrat.

Ref. 1: În universitate se promovează activ, la toate nivelurile, o cultură a calităţii în educaţie, se desfăşoară acţiuni prin care se promovează respectul reciproc în relaţia student-profesor, iar instituţia are proceduri potrivite pentru a

soluţiona nemulţumirile studenţilor. Studenţii sunt implicaţi în toate procesele şi structurile de asigurare a calităţii, la toate nivelurile instituţionale.

Ref. 2: Comisia dezvoltă activităţi de stabilire de repere calitative şi cantitative - benchmarking prin comparaţie cu alte IIS din ţară şi din străinătate pentru evaluarea şi monitorizarea calităţii.

IP. C.1.1.2. Politici şi strategii pentru asigurarea calităţii

Min.: Există un program de politici centrate pe calitate şi sunt precizate mijloacele de realizare. Politicile şi strategiile de asigurare a calităţii sunt active în fiecare compartiment şi stimulează participarea fiecărui membru al corpului didactic şi de cercetare, precum şi a studenţilor. Instituţia de învăţământ prezintă un raport anual asupra modului de realizare a prevederilor programului de politici de calitate.

Ref. 1: Fiecărei politici îi corespund strategii de realizare cu prevederi şi termene concrete. Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ elaborează anual o analiză privind aspectele pozitive şi negative ale asigurării interne a calităţii - analiză de tip SWOT, pe care o face publică.

Criteriul C.2. - Proceduri privind iniţierea, monitorizarea şi revizuirea periodică a programelor şi activităţilor desfăşurate

S.C.2.1. Aprobarea, monitorizarea şi evaluarea periodică a programelor de studii şi diplomelor ce corespund calificărilor

În universitate există un regulament privitor la iniţierea, proiectarea, aprobarea, monitorizarea şi evaluarea periodică a fiecărui program de studii şi a diplomelor emise, iar acesta este aplicat în mod riguros şi consecvent.

Indicatori de performanţă

IP. C.2.1.1. Existenţa şi aplicarea regulamentului privitor la iniţierea, aprobarea, monitorizarea şi evaluarea periodică a programelor de studii

Min.: Regulamentul există şi se aplică şi prevede implicarea studenţilor, absolvenţilor şi angajatorilor în procesele de proiectare şi revizuire a programelor de studii.

Ref. 1: Regulamentul este asociat cu un sistem de monitorizare a programelor de studii, pe bază de informaţii şi date, în vederea optimizării modului în care funcţionează programele de studii.

Ref. 2: Regulamentul şi monitorizarea sunt asociate cu evaluări periodice, cel puţin anuale, ale calităţii pe fiecare program de studii şi pe instituţie.

IP. C.2.1.2. Corespondenţa dintre diplome şi calificări

Min.: Programele de studii şi diplomele sunt elaborate şi emise în funcţie de cerinţele calificării universitare, stabilite pe baza rezultatelor aşteptate ale învăţării, diplomele fiind emise în concordanţă cu acestea.

Ref. 1: Programele de studii sunt revizuite periodic, cu consultarea studenţilor, absolvenţilor şi angajatorilor, pentru a corespunde dinamicii pieţei calificărilor universitare şi profesionale.

Ref. 2: Programele de studii şi diplomele sunt revizuite prin comparaţie europeană şi internaţională pe baza unui set de nivele profesionale de reper - benchmarks.

Criteriul C.3. - Proceduri obiective şi transparente de evaluare a rezultatelor învăţării

S.C.3.1. Evaluarea studenţilor

Examinarea şi notarea studenţilor se fac pe bază de criterii, regulamente şi tehnici care sunt riguros şi consecvent aplicate, pentru a urmări modul şi nivelul de îndeplinire a rezultatelor aşteptate ale învăţării.

Indicatori de performanţă

IP. C.3.1.1. IIS are un regulament privind examinarea şi notarea studenţilor, care este aplicat în mod riguros şi consecvent.

Min.: Există un astfel de regulament, precum şi proceduri specifice de cunoaştere şi aplicare consecventă de către titularii de cursuri şi studenţi. La examinare participă, pe lângă titularul cursului, cel puţin încă un alt cadru didactic de specialitate. Fiecare proces de evaluare este obiectiv şi se bazează pe criterii şi metode clar stabilite la începutul semestrului şi pe bareme aduse la cunoştinţa studenţilor. Metodele de evaluare folosite sunt diverse şi încurajează gândirea critică, creativitatea, munca în echipă, studiile de caz. Reglementările pentru evaluare ţin cont de eventuale circumstanţe atenuante. Există o procedură oficială de contestare a evaluării de către studenţi şi de rezolvare a contestaţiilor, adusă la cunoştinţa acestora.

Ref. 1: Regulamentul există, împreună cu procedee/tehnici/metode detaliate de aplicare sub forma unui pachet de tehnici/metode de examinare a studenţilor, care sunt aduse în mod consecvent la cunoştinţa tuturor celor implicaţi.

Ref. 2: Regulamentul şi pachetul de procedee/tehnici/metode de examinare sunt completate de un sistem în care la examinare participă şi un examinator extern, din afara instituţiei.

IP. C.3.1.2. Integrarea examinării în proiectarea predării şi învăţării, pe cursuri şi programe de studii

Min.: Fiecare curs este astfel proiectat încât să îmbine predarea, învăţarea şi examinarea. Procedeele de examinare şi evaluare a studenţilor sunt centrate pe rezultatele învăţării şi anunţate studenţilor din timp şi în detaliu. Studenţilor li se oferă informaţii după evaluare - feedback, care, dacă este necesar, sunt legate de consiliere pentru procesul de învăţare ulterioară.

Ref. 1: Evaluarea diagnostică, formativă şi sumativă asigură continuitatea şi consecvenţa în învăţare şi este urmărită permanent şi se realizează pe tot

parcursul anului universitar, astfel încât să existe un echilibru între examinarea finală şi cele intermediare.

Ref. 2: Evaluarea stimulează studenţii pentru învăţarea creativă, manifestată prin elaborarea de lucrări independente bazate pe cunoştinţele însuşite riguros.

Criteriul C.4. - Proceduri de evaluare periodică a calităţii corpului profesoral

S.C.4.1. Calitatea personalului didactic şi de cercetare

IIS trebuie să dispună de personal didactic care, ca număr şi competenţă, trebuie să fie adecvat numărului total de studenţi, în funcţie de domeniu, iar în privinţa calificărilor trebuie să corespundă specificului programelor de studii şi obiectivelor de calitate pe care şi le-au fixat.

Indicatori de performanţă

IP. C.4.1.1. Competenţa cadrelor didactice şi raportul dintre numărul de cadre didactice şi studenţi

Min.: Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ superior trebuie să se asigure de competenţa cadrelor sale didactice şi pune în aplicare procese corecte şi transparente de recrutare, integrare şi dezvoltare a personalului, în condiţiile reglementărilor naţionale în vigoare. Instituţia susţine şi promovează explicit dezvoltarea profesională, pedagogică şi ştiinţifică a propriilor cadre didactice. Periodic, cadrele didactice participă la sesiuni de formare în vederea îmbunătăţirii competenţelor de predare şi evaluare. În funcţie de specificul programului de studii, IIS stabileşte acel raport, pe care îl consideră ca optim pentru obiectivele şi nivelul propriu al calităţii academice, între numărul de cadre didactice titulare cu norma de bază în universitate şi numărul total de studenţi înmatriculaţi, respectând prevederile standardelor specifice stabilite de ARACIS prin comparaţie cu bunele practici internaţionale sau cu cerinţele formării pentru profesii reglementate în Uniunea Europeană. În evaluarea calităţii se consideră că un cadru didactic este titular într-o singură universitate.

Ref. 1: Raportul optim dintre numărul de cadre didactice şi numărul de studenţi se fixează în funcţie de calitatea predării şi învăţării, dar şi în funcţie de calitatea cercetării.

Ref. 2: În stabilirea raportului sunt avute în vedere nivelurile superioare ale calităţii predării, învăţării, evaluării şi cercetării, prin comparaţie cu IIS performante din ţară şi din străinătate. Sunt aplicate consecvent procedee de stabilire a unui set de niveluri profesionale de reper - benchmarking şi sunt realizate comparaţii.

IP. C.4.1.2. Evaluarea colegială

Min.: Evaluarea colegială este organizată periodic, fiind bazată pe criterii generale şi pe proceduri clare şi publice.

Ref. 1: Evaluarea colegială este obligatorie şi periodică. Există, pentru fiecare departament, o comisie de evaluare anuală a performanţelor didactice şi de

cercetare ale fiecărui cadru didactic/cercetător şi un raport anual privind calitatea personalului didactic şi de cercetare.

IP. C.4.1.3. Evaluarea personalului didactic de către studenţi

Min.: Evaluarea de către studenţi este obligatorie. Există un formular de evaluare de către studenţi a tuturor cadrelor didactice, aprobat de senat, care se aplică după fiecare ciclu semestrial de instruire, completarea formularului realizându-se exclusiv în absenţa oricărui factor extern şi cu garantarea confidenţialităţii evaluatorului. Rezultatele evaluării sunt confidenţiale, fiind accesibile doar decanului, rectorului şi persoanei evaluate.

Ref. 1: Rezultatele evaluării cadrelor didactice de către studenţi sunt discutate individual, prelucrate statistic, pe departamente, facultăţi şi universitate, şi analizate la nivel de facultate şi universitate în vederea transparenţei şi formulării de politici privind calitatea instruirii.

IP. C.4.1.4. Evaluarea de către managementul universităţii

Min.: Cadrul didactic se autoevaluează şi este evaluat anual de către şeful de departament.

Ref. 1: IIS dispune de un formular de evaluare anuală multicriterială a fiecărui cadru didactic şi de un sistem de clasificare a performanţelor în predare, cercetare şi servicii aduse instituţiei şi comunităţii. Promovarea personalului didactic depinde de rezultatele evaluării, în care sunt avute în vedere şi rezultatele evaluării colegiale şi ale celei făcute de studenţi.

IP. C.4.1.5. Condiţiile pentru buna desfăşurare a activităţii cadrelor didactice

Min.: Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ superior trebuie să asigure un cadru care să sprijine personalul academic să îşi desfăşoare activitatea în mod eficient. Un astfel de cadru recunoaşte importanţa predării, oferă oportunităţi şi promovează dezvoltarea profesională a personalului didactic şi didactic auxiliar, încurajează inovarea în metodele de predare şi utilizarea de noi tehnologii. Pregătirea pedagogică a cadrelor didactice universitare se realizează în centre/departamente de inovare şi formare continuă în predarea şi învăţarea de nivel universitar.

Ref. 1: Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ încurajează şi sprijină activitatea ştiinţifică pentru a întări legătura dintre educaţie şi cercetare.

Ref. 2: IIS sprijină participarea personalului didactic şi didactic auxiliar în programe de mobilităţi naţionale şi internaţionale. Dezvoltarea infrastructurii academice şi achiziţionarea resurselor necesare procesului de învăţare şi cercetare se realizează şi în acord cu strategia de dezvoltare a instituţiei.

Criteriul C.5. - Accesibilitatea resurselor adecvate învăţării

S.C.5.1. Resurse de învăţare şi servicii studenţeşti

Resursele şi serviciile oferite studenţilor sunt suficiente, adecvate şi relevante pentru facilitarea învăţării şi pentru asigurarea unei vieţi studenţeşti de calitate. Studenţii sunt informaţi cu privire la existenţa resurselor respective.

Indicatori de performanţă

IP. C.5.1.1. Disponibilitatea resurselor de învăţare

Min.: IIS asigură resurse de învăţare - manuale, tratate, referinţe bibliografice, crestomaţii, antologii etc., pentru fiecare program de studii în biblioteci, centre de resurse etc., în format clasic sau electronic şi gratuit. Biblioteca universităţii trebuie să dispună, pe lângă accesul electronic, de un număr corespunzător de volume din ţară şi din străinătate şi de abonamente la principalele reviste de specialitate din ţară şi străinătate pentru fiecare disciplină care defineşte un program de studii. Fiecare bibliotecă are un program de acces corespunzător, adaptat în funcţie de nevoile studenţilor, şi resurse de procurare a cărţilor şi revistelor.

Ref. 1: Raportul dintre resursele de învăţare disponibile şi studenţi este astfel stabilit încât fiecare student să aibă acces liber la orice resursă, conform obiectivelor şi cerinţelor programelor de studii.

Ref. 2: Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ asigură condiţii pentru studenţii cu cerinţe speciale sau dizabilităţi, resurse şi programe de predare şi învăţare pentru studenţii maturi, pentru studenţii angajaţi sau internaţionali.

IP. C.5.1.2. Predarea ca sursă a învăţării

Min.: Structurile interne de asigurare a calităţii urmăresc procesul didactic, astfel încât fiecare cadru didactic să aplice strategii actualizate de predare şi evaluare centrate pe student pentru fiecare curs, conforme cu programul de studii, caracteristicile studenţilor, forma de învăţământ şi criteriile de calitate predefinite.

Ref. 1: IIS dispune de un laborator de analiză, cercetare şi formulare de strategii novatoare de predare/învăţare care implică personalul didactic şi studenţii.

IP. C.5.1.3. Programe de stimulare şi recuperare

Min.: IIS dispune de programe de stimulare a studenţilor cu performanţe înalte în învăţare şi de recuperare a celor cu dificultăţi în învăţare.

Ref. 1: În universitate există programe de tutoriat suplimentare, oferite de toate cadrele didactice din universitate, la care studenţii se pot înscrie.

Ref. 2: Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ are structuri şi proceduri pentru facilitarea mobilităţii studenţilor în acelaşi sistem sau între diferite sisteme de învăţământ superior, cum sunt Birou de relaţii/programe internaţionale, comisii pentru recunoaşterea calificărilor/competenţelor dobândite formal sau nonformal etc.

IP. C.5.1.4. Servicii studenţeşti

Min.: IIS dispune de un număr minim de servicii sociale, culturale şi sportive pentru studenţi, cum sunt: spaţii de cazare pentru cel puţin 10% din studenţi, bază sportivă, diferite servicii de consiliere, care au o administraţie eficientă. Studenţii sunt informaţi despre existenţa acestor servicii. IIS demonstrează că există un plan strategic multianual, operaţionalizat, în vederea diversificării şi a îmbunătăţirii serviciilor acordate, acestea fiind monitorizate şi evaluate periodic, inclusiv prin sondarea percepţiei studenţilor asupra funcţionării lor. IIS pune la dispoziţia studenţilor cadrul, infrastructura şi resursele necesare pentru desfăşurarea de activităţi extracurriculare proprii şi ale organizaţiilor studenţeşti.

Ref. 1: IIS oferă servicii variate studenţilor şi dispune de programe speciale pentru asigurarea unei vieţi studenţeşti de calitate, pe care le monitorizează şi le evaluează periodic. IIS analizează modele de bună practică la nivel naţional şi internaţional cu privire la îmbunătăţirea serviciilor studenţeşti, oferind soluţii în acest sens.

Ref. 2: IIS analizează modele de bună practică la nivel naţional şi internaţional cu privire la îmbunătăţirea serviciilor studenţeşti, oferind o gamă variată în acest sens. Fiecare categorie de studenţi identificată beneficiază de servicii studenţeşti special concepute pentru aceasta, de exemplu creşe/grădiniţe pentru copii studentelor care sunt mame etc.

Criteriul C.6. - Baza de date actualizată sistematic, referitoare la asigurarea internă a calităţii

S.C.6.1. Sisteme de informaţii

IIS colectează, prelucrează şi analizează date şi informaţii privind starea calităţii educaţiei şi a vieţii studenţilor în spaţiul universitar. Instituţiile trebuie să se asigure că sunt colectate, analizate şi utilizate informaţii relevante pentru gestionarea eficientă a programelor de studii şi a altor activităţi.

IP. C.6.1.1. Baze de date şi informaţii

Min.: Instituţia are un sistem informatic care facilitează colectarea, prelucrarea şi analiza datelor şi informaţiilor relevante pentru evaluarea şi asigurarea instituţională a calităţii. Deciziile de politică, strategie şi administrative sunt fundamentate pe baza informaţiilor colectate şi analizate.

Ref. 1: Pe lângă datele şi informaţiile privitoare la starea instituţională a calităţii, IIS adună informaţii despre starea calităţii în alte IIS din ţară şi din străinătate, cu care se compară şi pe baza cărora formulează în mod diferenţiat repere - benchmarks.

Criteriul C.7. - Transparenţa informaţiilor de interes public cu privire la programele de studii şi, după caz, certificatele, diplomele şi calificările oferite

S.C.7.1. Informaţie publică

Transparenţa publică a datelor şi informaţiilor, în formă tipărită şi în formă electronică, despre toate calificările şi programele de studii, actualitatea,

corectitudinea şi validitatea acestor informaţii trebuie demonstrate permanent. IIS are o pagină web pe care sunt disponibile documentele fundamentale, cum sunt Carta universitară, Codul de etică, regulamentele în vigoare etc.

Indicatori de performanţă

IP. C.7.1.1. Oferta de informaţii publice

Min.: IIS şi toate facultăţile ei trebuie să ofere informaţii şi date, cantitative şi/sau calitative, actuale şi corecte, despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic şi de cercetare, facilităţile oferite studenţilor şi despre orice aspecte de interes pentru public, în general, şi pentru studenţi, în special. Studenţii beneficiază de un ghid al studentului, actualizat anual, cu toate informaţiile relevante despre parcursul lor academic, activităţile extracurriculare şi serviciile-suport disponibile, drepturile lor şi oportunităţile pe care le oferă IIS. Absolvenţii primesc gratuit Suplimentul la diplomă care conţine toate informaţiile prevăzute de reglementările în vigoare.

Ref. 1: Informaţia oferită public de universitate este comparabilă, cantitativ şi calitativ, cu cea oferită de IIS din Spaţiul European al Învăţământului Superior.

Criteriul C.8. - Funcţionalitatea structurilor de asigurare a calităţii educaţiei, conform legii

S.C.8.1. Structura instituţională de asigurare a calităţii educaţiei este conformă prevederilor legale şi îşi desfăşoară activitatea permanent.

Comisia pentru evaluarea şi asigurarea calităţii a fost înfiinţată, are structura şi desfăşoară permanent activităţile prevăzute prin reglementările în vigoare.

Indicatori de performanţă

IP. C.8.1.1. Comisia coordonează aplicarea procedurilor şi activităţilor de evaluare şi asigurare a calităţii

Min.: Procedurile şi activităţile de evaluare privind calitatea educaţiei au fost elaborate şi aprobate de senatul universitar. Comisia elaborează raportul anual de evaluare internă şi îl face public prin afişare sau publicare, inclusiv în format electronic, şi formulează propuneri de îmbunătăţire a calităţii educaţiei.

Ref. 1: Instituţia implementează permanent măsurile de îmbunătăţire a calităţii educaţiei propuse de comisie şi colaborează cu alte universităţi IIS din ţară sau din străinătate pentru identificarea şi adoptarea bunelor practici în domeniile de calitate.

Criteriul C.9. - Asigurarea externă a calităţii în mod periodic

S.C. 9.1. Instituţiile se supun periodic asigurării externe a calităţii în conformitate cu ESG.

Indicatori de performanţă

IP. C.9.1.1. IIS acreditate şi/sau structurile lor participă la asigurarea externă a calităţii în mod ciclic, conform prevederilor legislative în vigoare. Asigurarea externă a calităţii poate lua diferite forme şi se poate concentra pe diferite niveluri

de organizare, respectiv program de studii, domeniu de masterat, şcoală doctorală, domeniu de doctorat sau instituţie.

Min.: Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ respectă prevederile legale privind evaluarea externă în mod ciclic.

Ref. 1: Furnizorul de educaţie/Instituţia de învăţământ este evaluată extern de o altă instituţie, nespecificată prin lege ca fiind obligatorie, instituţional sau pe anumite domenii sau structuri cu caracter profesional.

Tabelul 1. Sinteza pe domenii a criteriilor, standardelor şi indicatorilor de performanţă pentru asigurarea calităţii şi acreditare

DOMENII	*Criterii*	*Standarde*	*Indicatori de performanţă*
A. CAPACITATEA INSTITUŢIONALĂ	*A.1 - Structurile instituţionale, administrative şi manageriale*	*S.A.1.1. Misiune, obiective şi integritate academică*	*IP.A.1.1.1. Misiune şi obiective* *IP.A.1.1.2. Integritate academică* *IP.A.1.1.3. Răspundere şi responsabilitate publică*
		S.A.1.2. Conducere şi administraţie	*IP.A.1.2.1. Sistemul de conducere* *IP.A.1.2.2. Management strategic* *IP.A.1.2.3. Administraţie eficace*
	A.2 - Bază materială	*S.A.2.1. Patrimoniu,*	*IP.A.2.1.1. Spaţii de învăţământ, cercetare şi*

		dotare,	*pentru alte activităţi*
		resurse	*IP.A.2.1.2. Dotare*
		financiare	*IP.A.2.1.3. Resurse*
		alocate,	*financiare adecvate pentru*
		sprijin pentru	*activităţile de învăţare şi*
		studenţi	*predare, servicii de sprijin*
			adecvate şi uşor accesibile
			pentru studenţi
			IP.A.2.1.4. Sistemul de
			acordare a burselor şi a
			altor forme de sprijin
			material pentru studenţi
			IP.A.2.1.5. Personalul
			administrativ al serviciilor
			de sprijin pentru studenţi
B. EFICACITATEA EDUCAŢIONALĂ	*B.1 - Conţinutul programelor de studii*	*S.B.1.1. Admiterea studenţilor*	*IP.B.1.1.1. Principii ale politicii de admitere la programele de studii oferite de instituţie*
			IP.B.1.1.2. Practici de admitere
		S.B.1.2. Structura şi prezentarea	*IP.B.1.2.1. Structura programelor de studii*
			IP.B.1.2.2. Diferenţiere în

		programelor de studii	*realizarea programelor de studii* *IP.B.1.2.3. Relevanţa programelor de studii*
	B.2 - Rezultatele învăţării	*S.B.2.1. Valorificarea calificării universitare obţinute*	*IP.B.2.1.1. prin capacitatea de a se angaja pe piaţa muncii* *IP.B.2.1.2. Valorificarea calificării prin continuarea studiilor universitare* *IP.B.2.1.3. Nivelul de satisfacţie al studenţilor în raport cu dezvoltarea profesională şi personală asigurată de universitate* *IP.B.2.1.4. Centrarea pe student a metodelor de învăţare* *IP.B.2.1.5. Orientarea în carieră a studenţilor*
	B.3 - Activitatea de cercetare ştiinţifică	*S.B.3.1. Programe de cercetare*	*IP.B.3.1.1. cercetării* *IP.B.3.1.2. Realizarea cercetării*

			IP.B.3.1.3. Valorificarea
			cercetării
	B.4 - Activitatea financiară a organizaţiei	*S.B.4.1 Buget şi contabilitate*	*IP.B.4.1.1. Bugetul de venituri şi cheltuieli*
			IP.B.4.1.2. Contabilitate
			IP.B.4.1.3. Auditare şi răspundere publică
C. Organizarea MANAGEMENTUL CALITĂŢII	*C.1 - Strategii şi proceduri pentru asigurarea calităţii*	*S.C.1.1. Structuri şi politici pentru asigurarea calităţii*	*IP.C.1.1.1. sistemului de asigurare a calităţii*
			IP.C.1.1.2. Politici şi strategii pentru asigurarea calităţii
	C.2 - Proceduri privind iniţierea, monitorizarea şi revizuirea periodică a programelor şi activităţilor desfăşurate	*S.C.2.1. Aprobarea, monitorizarea şi evaluarea periodică a programelor de studii şi a diplomelor ce corespund calificărilor*	*IP.C.2.1.1. Existenţa şi aplicarea regulamentului privitor la iniţierea, aprobarea, monitorizarea şi evaluarea periodică a programelor de studii*
			IP.C.2.1.2. Corespondenţa dintre diplome şi calificări

	C.3 - Proceduri obiective şi transparente de evaluare a rezultatelor învăţării	*S.C.3.1. Evaluarea studenţilor*	*IP.C.3.1.1. IIS are un regulament privind examinarea şi notarea este aplicat în mod riguros şi consecvent.* *IP.C.3.1.2. Integrarea examinării în predării şi învăţării, pe cursuri şi programe de studii*
	C.4 - Proceduri de evaluare periodică a calităţii corpului profesoral	*S.C.4.1. Calitatea personalului didactic şi de cercetare*	*IP.C.4.1.1. Competenţa cadrelor didactice şi raportul dintre numărul de cadre didactice şi studenţi* *IP.C.4.1.2. Evaluarea colegială* *IP.C.4.1.3. Evaluarea personalului didactic de către studenţi* *IP.C.4.1.4. Evaluarea de către managementul universităţii* *IP.C.4.1.5. Condiţiile pentru buna desfăşurare a activităţii cadrelor*

			didactice
	C.5 - Accesibilitatea resurselor adecvate învăţării	*S.C.5.1. Resurse de învăţare şi servicii studenţeşti*	*IP.C.5.1.1. resurselor de învăţare* *IP.C.5.1.2. Predarea ca sursă* *IP.C.5.1.3. Programe de stimulare şi recuperare* *IP.C.5.1.4. Servicii studenţeşti*
	C.6 - Baza de date actualizată sistematic, referitoare la asigurarea internă a calităţii	*S.C.6.1. Sisteme de informaţii*	*IP.C.6.1.1. Baze de date şi informaţii*
	C.7 - Transparenţa informaţiilor de interes public cu privire la programele de studii şi, după	*S.C.7.1. Informaţie publică*	*IP.C.7.1.1. Oferta de informaţii publice*

	caz,		
	certificatele,		
	diplomele şi		
	calificările		
	oferite		
C.8 -	*Funcţionalitatea*	*S.C.8.1.*	*IP.C.8.1.1. Comisia*
	structurilor de	*Structura*	*coordonează aplicarea*
	asigurare a	*instituţională*	*procedurilor şi*
activităţilor			
	calităţii	*de asigurare a*	*de evaluare şi*
asigurare a			
	educaţiei,	*calităţii*	*calităţii.*
	conform legii	*educaţiei este*	
		conformă	
		prevederilor	
		legale şi îşi	
		desfăşoară	
		activitatea	
		permanent.	
C.9 - Asigurarea	*externă a*	*S.C.9.1.*	*IP.C.9.1.1. IIS*
acreditate			
	calităţii în mod	*Instituţiile*	*şi/sau structurile lor*
	periodic	*se supun*	*participă la*
asigurarea			
		periodic	*externă a calităţii în*
mod			
		asigurării	*ciclic, conform*
prevederilor			
		externe a	*legislative în*
vigoare.			
		calităţii, în	*Asigurarea externă a*

		conformitate cu ESG.	*calităţii poate lua diferite forme şi se poate concentra pe diferite niveluri de organizare, respectiv program de studii, domeniu de masterat, şcoală doctorală, domeniu de doctorat sau instituţie.*

PARTEA a III-a

Evaluarea externă a calităţii instituţiilor de învăţământ superior

Calitatea programelor de studii şi cercetare se realizează în şi este consacrată de fiecare instituţie de învăţământ superior. Domeniile, criteriile, standardele şi indicatorii de performanţă oferă doar baza de măsurare şi evaluare a calităţii pentru a facilita gestionarea cât mai eficientă a proceselor care conduc la obţinerea celor mai bune rezultate în învăţare şi cercetare. Componenta internă, adică instituţională, a asigurării calităţii academice este esenţială pentru managementul calităţii. Componenta externă de evaluare colegială a calităţii este complementară cu componenta internă şi vizează aceleaşi scopuri de îmbunătăţire continuă a calităţii.

Politicile de asigurare a calităţii sunt cele mai eficace când reflectă relaţia dintre predare, învăţare şi cercetare şi iau în considerare contextul naţional în care instituţia îşi desfăşoară activitatea şi contextul instituţional, precum şi abordarea sa strategică.

Metodologia este definită şi concepută adecvat atingerii scopurilor şi obiectivelor sale şi ţine cont în acelaşi timp de reglementările relevante existente. Metodologia şi ghidul iau în considerare cantitatea de muncă necesară pentru instituţii, urmăresc să sprijine instituţiile pentru îmbunătăţirea calităţii, permit şi solicită IIS să demonstreze aceste îmbunătăţiri şi conduc către o informare clară cu privire la rezultatele asigurării externe a calităţii şi a activităţilor de urmărire a modului de implementare a recomandărilor.

Evaluarea externă a calităţii academice se realizează în următoarele cazuri:

a) pentru autorizarea de funcţionare provizorie a unui program de studii - autorizare de program sau a unui furnizor de servicii de învăţământ superior - autorizare instituţională;

b) pentru acreditarea unui program de studii - acreditare de program sau a unei instituţii de învăţământ superior - acreditare instituţională;

c) pentru certificarea periodică, la intervale de 5 ani, a calităţii academice a serviciilor de învăţământ şi cercetare dintr-o universitate deja acreditată.

Domeniile, criteriile, standardele şi indicatorii de performanţă sunt în cea mai mare parte aceiaşi pentru autorizarea de funcţionare provizorie, acreditarea şi evaluarea periodică pentru asigurarea calităţii. Singurele diferenţe sunt de proporţie şi se referă la diferenţele dintre autorizarea sau acreditarea de program şi autorizarea sau acreditarea instituţională. Un program de studii reprezintă numai o parte dintr-o instituţie sau universitate şi de aici rezultă diferenţa de proporţie.

3.1. Etape în evaluarea calităţii academice

În evaluarea calităţii academice se disting trei etape succesive:

a) elaborarea raportului de autoevaluare a calităţii de către furnizor sau instituţie;

b) evaluarea externă a calităţii;

c) aplicarea recomandărilor rezultate din autoevaluare şi evaluarea externă şi urmărirea de către agenţie, împreună cu instituţia de învăţământ şi/sau alte organisme competente, a realizării efective a acestora.

Raportul de autoevaluare este un document oficial elaborat de furnizorul de educaţie, instituţia sau universitatea care solicită autorizarea de funcţionare provizorie a unui program sau a unei instituţii, acreditarea unui program/domeniu sau a unei instituţii sau evaluarea periodică externă a asigurării calităţii. Raportul de autoevaluare se elaborează cu consultarea studenţilor şi a altor actori interesaţi, cum sunt absolvenţii şi angajatorii. Raportul de autoevaluare are, de regulă, două părţi:

a) partea analitică este de tip narativ, limitată la 20 - 50 de pagini, care variază în funcţie de dimensiunea obiectului evaluat - program de studii sau instituţie, şi reprezintă concluziile la care au ajuns conducerea instituţiei/programului de studii şi comunitatea universitară, inclusiv studenţii şi ceilalţi actori interni şi externi interesaţi care au contribuit la întocmirea raportului, cu privire la punctele tari şi punctele mai slabe, la succesele, ameninţările, incertitudinile sau insuccesele asigurării calităţii şi la acţiunile ameliorative viitoare, prin raportare la domeniile, criteriile, standardele şi indicatorii de performanţă menţionaţi în partea a II-a a Metodologiei. Raportul se prezintă în formă scrisă şi electronică;

b) partea justificativă include documente, grafice, tabele, ilustrări etc. menite să susţină analiza prezentată în prima parte. Acestea sunt complementare şi se bazează pe datele şi informaţiile existente în bazele de date şi informaţii ale instituţiei. Raportul de autoevaluare pentru autorizarea de funcţionare provizorie sau pentru acreditare va cuprinde o parte în care se menţionează realizarea fiecărei cerinţe normative formulate în partea a IV-a a Metodologiei.

Raportul de autoevaluare ia ca referinţe obligatorii domeniile, criteriile, standardele şi indicatorii de performanţă menţionaţi în această metodologie, astfel încât capitolele sale principale coincid cu cele trei domenii: capacitate instituţională, eficacitate educaţională şi managementul calităţii. Pe lângă indicatorii de performanţă menţionaţi în Metodologie, raportul de autoevaluare poate face referire şi la alţi indicatori. Documentele justificative şi judecăţile de autoevaluare trebuie să menţioneze îndeplinirea cel puţin a nivelurilor minime. În cazul depăşirii nivelului minim pe un indicator sau pe un standard se demonstrează starea respectivă prin documente justificative în forma standardelor de referinţă specifice programului sau instituţiei. Într-o instituţie sau universitate, cu programe de studii deja acreditate, în prezentarea generală nu se descrie şi nu se fac referinţe detaliate la fiecare program în parte. Invocarea unui program sau a altuia este doar ilustrativă. Totuşi, pentru evaluarea externă a calităţii vor fi disponibile date şi informaţii complete despre fiecare program de studii organizat de universitate. La evaluarea externă a calităţii la nivel instituţional sau de domeniu de studii universitare de masterat, instituţia trebuie să pună la dispoziţie date şi informaţii complete referitoare la asigurarea capacităţii instituţionale şi a acoperirii cu personal didactic de specialitate pe care le pune la dispoziţie, inclusiv în alte domenii în care predau aceleaşi cadre didactice. Rapoartele de autoevaluare destinate evaluării periodice externe trebuie să conţină o a treia parte, respectiv Analiza privind aspectele pozitive şi negative ale activităţii asigurării interne a calităţii - analiza de tip SWOT, în perioada cuprinsă între două evaluări externe succesive, cu luarea în considerare a rezultatelor aplicării recomandărilor rezultate din autoevaluare şi evaluarea externă.

Evaluarea externă include trei activităţi succesive:

a) analiza raportului de autoevaluare prin raportare la domeniile, criteriile, standardele şi indicatorii de performanţă menţionaţi în Metodologie;

b) vizitarea programului sau instituţiei de către o echipă formată, după caz, din 3 - 4 evaluatori, din care fac parte unul sau mai mulţi studenţi, pe o durată de 3 - 4 zile, pentru a evalua în mod concret corespondenţele dintre datele, informaţiile şi judecăţile autoevaluative, pe de o parte, şi realitatea instituţională efectivă, pe de alta; rezultatele vizitei sunt consemnate într-un raport de evaluare externă, care se finalizează cu concluzii şi recomandări; pentru evaluările instituţionale, în vederea asigurării transparenţei procesului, evaluatorii-studenţi şi evaluatorul

internaţional întocmesc şi câte un raport separat, din care sunt preluate elementele cele mai importante incluse în raportul comun al echipei de vizită;

c) definitivarea recomandărilor privind îmbunătăţirea calităţii, după ce acestea au fost discutate cu reprezentanţii instituţiei şi/sau programului de studii/instituţiei, au fost aprobate de Consiliul ARACIS, iar raportul de evaluare externă a fost făcut public.

Principala concluzie, în cazul autorizării de funcţionare provizorie şi al acreditării, constă în acordarea sau neacordarea respectivului statut. În cazul evaluării externe a asigurării calităţii din IIS acreditate, concluzia raportului constă fie în aprobarea stării calităţii şi în formularea unor recomandări ameliorative minore, a căror realizare este de competenţa universităţii, fie în constatarea că nu sunt îndeplinite standardele minime de calitate. În acest din urmă caz se aplică prevederile art. 34 din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calităţii educaţiei, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările şi completările ulterioare.

Aplicarea recomandărilor rezultate din autoevaluare şi evaluarea externă şi urmărirea de către agenţie, împreună cu instituţia şi/sau alte organisme competente, a realizării efective în instituţie a acestora reprezintă un proces coerent pentru a evalua măsurile luate de instituţie şi impactul acestora. Natura şi modul de realizare a proceselor de urmărire a modului în care au fost luate în considerare recomandările - follow-up - sunt descrise în detaliu în ghid. ARACIS desfăşoară activităţi de urmărire a stadiului implementării de către furnizorul de educaţie a recomandărilor, la jumătatea intervalului dintre două evaluări externe succesive, efectuate conform legii, sau ori de câte ori se consideră necesar.

3.2. Standardele activităţii de evaluare externă

În evaluarea externă a asigurării calităţii sau pentru autorizare şi acreditare sunt aplicate standardele europene menţionate în Standarde şi linii directoare pentru asigurarea calităţii în Spaţiul European al Învăţământului Superior, adoptate de miniştrii responsabili cu învăţământul superior. Aceste standarde sunt următoarele:

a) Utilizarea procedeelor de asigurare internă a calităţii

Evaluarea externă a calităţii este precedată de raportul de autoevaluare şi se bazează pe realizarea de către instituţie a criteriilor, standardelor şi indicatorilor de performanţă specifici asigurării interne a calităţii, aşa cum s-a prezentat în Metodologie.

b) Aplicarea proceselor de asigurare externă a calităţii

Procesele de evaluare şi asigurare externă a calităţii trebuie definite cu claritate, discutate cu toţi cei interesaţi, publicate şi diseminate. Înainte de a

organiza un proces de evaluare externă, Consiliul ARACIS şi conducerea instituţiei trebuie să analizeze implicaţiile şi aplicaţiile procedurii.

c) Criterii ale formulării deciziilor

Orice recomandare şi orice decizie formală care rezultă din aplicarea evaluării şi asigurării externe a calităţii trebuie să se bazeze pe criterii explicite şi transparente, care sunt aplicate în mod consecvent şi coerent.

d) Corespondenţă între procedeele şi procesele aplicate în evaluarea şi asigurarea externă a calităţii şi scopurile, respectiv obiectivele asigurării calităţii

Evaluarea şi asigurarea externă a calităţii sunt părţi componente ale proceselor şi procedeelor mai cuprinzătoare de asigurare şi îmbunătăţire a calităţii din învăţământul superior şi trebuie aplicate ca atare. Pentru a-şi realiza scopurile şi obiectivele, procedeele şi procesele de evaluare şi asigurare externă a calităţii trebuie astfel elaborate şi aplicate încât să respecte următoarele condiţii: evaluatorii externi să aibă capacităţile, competenţele şi experienţele necesare unei evaluări externe; Consiliul ARACIS să selecţioneze în Registrul de experţi acei universitari din ţară şi străinătate care sunt cunoscuţi pentru competenţa profesională, integritatea morală şi expertiza în domeniul asigurării calităţii; Consiliul ARACIS să ofere experţilor posibilităţi de instruire în domeniul evaluării externe a calităţii; studenţii să fie implicaţi în toate procesele de evaluare externă; oricând este posibil, să fie implicaţi experţi internaţionali; judecăţile evaluative să se bazeze întotdeauna pe documente justificative şi pe exemple concrete şi convingătoare; recunoaşterea importanţei ameliorării calităţii, a creşterii performanţelor de calitate este fundamentală în evaluarea şi asigurarea externă a calităţii.

e) Raportul de evaluare

Raportul de evaluare trebuie redactat într-un stil clar şi accesibil celor interesaţi. Recomandările şi concluziile sunt evidenţiate în text într-un mod adecvat. Raportul de evaluare este publicat pe pagina de web a agenţiei şi diseminat. Cititorii trebuie să aibă posibilitatea să îşi exprime punctele de vedere.

f) Aplicarea recomandărilor

Atunci când concluziile şi recomandările sunt de aşa natură încât necesită timp şi forme speciale de aplicare, se elaborează un plan de aplicare care are prevederi şi termene speciale de realizare. ARACIS monitorizează implementarea recomandărilor formulate prin activităţi de urmărire - follow-up.

g) Periodicitatea evaluării externe

Orice universitate acreditată este evaluată extern în mod periodic, la un interval de timp care nu este mai mare de 5 ani.

h) Analiza de sistem

În fiecare an, Consiliul ARACIS elaborează un raport sintetic privind starea asigurării calităţii în învăţământul superior din România. Raportul include şi date

sau informaţii comparative din alte ţări ale Spaţiului European al Învăţământului Superior şi din afara acestuia. Raportul este înaintat Ministerului Educaţiei Naţionale şi publicat.

i) Informaţii pentru stabilirea referinţelor instituţionale de calitate - benchmarking instituţional

Consiliul ARACIS prezintă universităţilor, în mod public, informaţii şi date pentru elaborarea de către acestea a standardelor de referinţă prin tehnicile de benchmarking.

j) Îmbunătăţirea continuă a performanţelor ARACIS

Consiliul ARACIS trebuie să îşi îmbunătăţească permanent procedeele, tehnicile şi propriile standarde, solicitând în acest sens cooperarea beneficiarilor. Consiliul ARACIS prezintă anual un raport despre rezultatele propriei activităţi şi supune acest raport analizei şi consultării instituţiilor de învăţământ superior acreditate pentru a stabili prioritătile asigurării calităţii.

3.3. Auditarea evaluării externe a calităţii

Pentru auditarea evaluării externe a calităţii, Consiliul ARACIS înfiinţează Comisia consultativă şi de auditare care are următoarele atribuţii:

a) propune şi finalizează, după aprobarea Consiliului ARACIS, elaborarea pe bază de contract a unor studii, manuale, ghiduri etc. pentru îmbunătăţirea tehnicilor de asigurare a calităţii şi de acreditare;

b) auditează activităţile de evaluare şi asigurare externă a calităţii sau de autorizare şi acreditare, la cererea Consiliului ARACIS, pe baza unei metodologii specifice aprobate de Consiliul ARACIS.

3.4. Relevanţa evaluării externe, a standardelor, criteriilor şi indicatorilor de performanţă

Domeniile, criteriile, standardele şi indicatorii de performanţă menţionaţi în Metodologie corespund prevederilor Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calităţii educaţiei, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările şi completările ulterioare.

Domeniile, criteriile, standardele şi indicatorii de performanţă care sunt menţionaţi în Metodologie se aplică de către toate instituţiile de învăţământ superior, atât pentru obţinerea autorizării de funcţionare provizorie sau acreditării, cât şi pentru evaluarea calităţii activităţilor educaţionale. Modul de aplicare a elementelor precizate în Metodologie, care au un caracter minimal, conduce la următoarele implicaţii, cu caracter de obligativitate, pentru spiritul şi practica asigurării calităţii învăţământului superior:

a) în dezvoltarea unei culturi a calităţii, pentru construcţia bazelor de date justificative sau pentru managementul intern al calităţii, fiecare instituţie de

învăţământ superior trebuie să opereze cel puţin cu domeniile, criteriile, standardele şi indicatorii de performanţă prezentaţi în Metodologie;

b) evaluarea externă a calităţii academice se face prin aplicarea fiecărui domeniu şi criteriu în aşa fel încât nivelul minim al tuturor indicatorilor de performanţă subsumaţi standardelor asociate să fie realizat;

c) nerealizarea nivelului minim pentru indicatorii de performanţă stabiliţi, respectiv faptul că standardele de calitate nu sunt îndeplinite, atrage aplicarea prevederilor art. 34 din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calităţii educaţiei, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările şi completările ulterioare;

d) IIS poate opta pentru niveluri superioare pentru fiecare din indicatorii de performanţă, pentru a stabili propriile standarde de referinţă; operaţia de identificare a acestor niveluri superioare este cea de stabilire de repere - benchmarking şi se bazează pe comparaţii cu IIS competitive din Spaţiul European al Învăţământului Superior sau din lume. ARACIS poate oferi informaţii suplimentare şi operaţionale despre variaţiile naţionale şi europene ale standardelor şi indicatorilor de performanţă;

e) calitatea este un criteriu fundamental de finanţare din surse publice a educaţiei. În cadrul învăţământului superior evaluarea comparativă interinstituţională a programelor de studii universitare este corelată cu finanţarea diferenţiată, în funcţie de calitatea diferită a programului oferit. ARACIS colaborează cu Consiliul Naţional pentru Finanţarea Învăţământului Superior - CNFIS pentru compatibilizarea indicatorilor de calitate utilizaţi în finanţare cu indicatorii de performanţă prezentaţi în Metodologie.

PARTEA a IV-a

Etape diferenţiate de evaluare pe cicluri de studii universitare

Metodologia oferă cadrul general al asigurării calităţii în învăţământul superior. Domeniile, criteriile, standardele şi indicatorii de performanţă sunt astfel formulaţi încât să îşi conserve valabilitatea pentru asigurarea calităţii şi acreditarea oricărui tip de instituţie sau de furnizor de învăţământ superior şi a oricărui program de studii. Totuşi, unele diferenţieri sunt necesare. În această parte sunt oferite detalii de diferenţiere.

4.1. Autorizarea de funcţionare provizorie şi acreditarea/evaluarea periodică

Autorizarea de funcţionare provizorie a unei instituţii de învăţământ superior sau a unui program de studii, respectiv acreditarea acestora sunt părţi componente ale asigurării calităţii în învăţământul superior. Autorizarea de funcţionare provizorie este un proces care precede începerea prestării efective de

servicii educaţionale de către un furnizor de educaţie care iniţiază un program de studii universitare. Procesul constă, pe de o parte, în verificarea respectării de către furnizorul de educaţie a condiţiilor legale şi a altor reglementări în vigoare, iar, pe de altă parte, în analiza capacităţii sale de a realiza asigurarea calităţii pentru oferta educaţională propusă. Autorizarea de funcţionare provizorie, odată obţinută, dă dreptul de a iniţia şi desfăşura procesul de învăţământ şi de a organiza, după caz, admiterea la studii.

Acreditarea este ulterioară autorizării şi, după finalizare, acordă dreptul de a emite diplome, certificate şi alte acte de studii, recunoscute naţional şi internaţional, şi de a organiza, după caz, examen de absolvire sau de licenţă, precum şi studii universitare de masterat şi doctorat supuse acreditării. Pentru acreditare sunt avute în vedere experienţa şi rezultatele obţinute în perioada de funcţionare cu autorizare provizorie, precum şi gradul de dezvoltare în această perioadă a unor proceduri de asigurare a calităţii şi a unei culturi a calităţii în cadrul furnizorului de educaţie.

Evaluarea periodică se realizează pentru structurile şi IIS acreditate, luând ca referinţă iniţială standardele şi indicatorii de performanţă de la acreditare.

4.1.1. Proceduri privind autorizarea de funcţionare provizorie şi acreditarea/evaluarea periodică

Procedura de autorizare provizorie constă în parcurgerea etapelor de evaluare internă - autoevaluare şi evaluare externă pe baza documentelor, a înscrisurilor care trebuie întocmite, a actelor doveditoare privind îndeplinirea criteriilor, standardelor şi indicatorilor de performanţă prevăzuţi în prezenta metodologie.

Evaluarea externă pentru autorizarea de funcţionare provizorie/acreditare/evaluare periodică se face pentru fiecare program de studii din ciclul I de studii universitare care duce la o calificare universitară distinctă. Programele specifice ciclurilor de studii de masterat se supun şi ele, în mod individual, după caz, evaluării externe.

Procedura aplicată pentru iniţierea evaluării externe cuprinde următoarele activităţi:

a) organizaţia interesată de furnizarea de educaţie elaborează un raport de autoevaluare pentru fiecare tip de program de studii, ţinând cont de cerinţele domeniilor, criteriilor, standardelor şi indicatorilor de performanţă;

b) cererea de declanşare a procedurii de evaluare externă şi de autorizare de funcţionare provizorie se depune la registratura ARACIS; după avizarea de către agenţie a cererii, raportul de autoevaluare se depune la registratura ARACIS, împreună cu contractul semnat de organizaţia interesată; procedura de evaluare externă se consideră că începe la data semnării contractului şi de către ARACIS;

c) departamentul de acreditare numeşte o comisie de experţi în evaluare externă, dintre care cel puţin unul provine din rândul minorităţilor naţionale în

cazul evaluării unui program sau unui furnizor în limba unei minorităţi naţionale, care analizează raportul de autoevaluare, verifică, prin vizite la instituţia solicitantă, îndeplinirea standardelor şi elaborează propriul raport de evaluare; din comisie face parte şi un student-evaluator din Registrul Naţional de Evaluatori - Studenţi al ARACIS;

d) Consiliul ARACIS validează raportul experţilor prin verificarea respectării metodologiei de evaluare externă şi propune Ministerului Educaţiei Naţionale acordarea sau, după caz, neacordarea autorizaţiei de funcţionare provizorie;

e) pentru organizaţiile care sunt interesate de desfăşurarea activităţii de învăţământ superior, autorizaţia de funcţionare provizorie se acordă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Educaţiei Naţionale, în baza avizului favorabil al ARACIS.

Procedura aplicată pentru iniţierea evaluării externe în vederea acreditării cuprinde următoarele activităţi:

a) organizaţia autorizată să funcţioneze provizoriu elaborează un raport de autoevaluare, folosind ca termeni de referinţă domeniile, criteriile, standardele şi indicatorii de performanţă;

b) cererea de declanşare a procedurii de evaluare externă şi de acreditare se depune la registratura ARACIS; după avizarea de către agenţie a cererii, raportul de autoevaluare se depune la registratura ARACIS, împreună cu contractul semnat de organizaţia interesată; procedura de evaluare externă se consideră că începe la data semnării contractului şi de către ARACIS;

c) termenul de depunere a cererii în vederea acreditării trebuie să respecte prevederile legale;

d) departamentul de acreditare al ARACIS numeşte o comisie de experţi în evaluare şi acreditare, din care cel puţin unul provine din rândul minorităţilor naţionale în cazul evaluării unui program sau furnizor în limba unei minorităţi naţionale, care analizează raportul de autoevaluare, verifică, prin vizită la instituţia solicitantă, îndeplinirea cerinţelor domeniilor, criteriilor, standardelor şi a indicatorilor de performanţă şi elaborează propriul raport de evaluare;

e) Consiliul ARACIS validează raportul experţilor prin verificarea respectării metodologiei de evaluare externă şi propune Ministerului Educaţiei Naţionale acreditarea sau, după caz, neacreditarea instituţiei solicitante;

f) pentru furnizorii de educaţie/organizaţiile care desfăşoară activităţi de învăţământ superior, acreditarea la nivel instituţional se acordă prin lege, iniţiată la propunerea Ministerului Educaţiei Naţionale, pe baza avizului ARACIS.

Cererea de autorizare de funcţionare provizorie a unui program de studii se rezolvă de către ARACIS în termen de şase luni de la data semnării contractului cu agenţia. Programul de studii autorizat funcţionează în acel an universitar a cărui

dată de începere este ulterioară datei de obţinere a avizului ARACIS şi a aprobării Hotărârii Guvernului.

În intervalul de timp dintre emiterea autorizaţiei de funcţionare provizorie şi formularea cererii de acreditare, ARACIS organizează vizite periodice de evaluare externă pentru analiza modului de aplicare a criteriilor şi standardelor de asigurare a calităţii.

Procedura de iniţiere a evaluării periodice externe a programelor de studii acreditate este similară cu cea de la acreditare. Cererea de acreditare/evaluare periodică se rezolvă de către ARACIS în termen de şase luni de la data semnării contractului cu agenţia, pe baza raportului de autoevaluare şi a evaluării externe efectuate de ARACIS.

4.1.2. Obiectivele activităţilor de autorizare de funcţionare provizorie şi acreditare/evaluare periodică

Obiectivele generale ale evaluării externe în vederea acreditării sunt:

• analiza calităţii programelor de studii oferite de instituţiile de învăţământ superior, iar acolo unde este necesar, susţinerea procesului de eliminare a disfuncţiilor şi deficienţelor de calitate a învăţământului;

• susţinerea îmbunătăţirii permanente a calităţii educaţiei prin diseminarea bunelor practici şi încurajarea schimbului de experienţe între IIS care oferă programe similare de studii;

• asigurarea procesului de informare efectivă şi accesibilă a publicului în ceea ce priveşte calitatea programelor de studii prin publicarea propriilor rapoarte de evaluare.

ARACIS oferă informaţii publice, prin propriile rapoarte de evaluare, cu privire la două aspecte distincte şi independente:

• luând ca referinţă standardele de calitate ale unei discipline sau ale unui program de studii, raportul ARACIS apreciază măsura în care rezultatele scontate ale procesului de învăţare, stabilite de însuşi furnizorul programului de studii, pot fi efectiv atinse în respectiva instituţie;

• observarea calităţii oportunităţilor de învăţare, care se axează pe eficacitatea procesului de predare-învăţare, respectiv pe susţinerea academică prin resurse adecvate de învăţare a progreselor realizate de studenţii din diversele programe.

Obiectivele specifice ale autorizării de funcţionare provizorii şi acreditării sunt următoarele:

a) să asigure comunităţile universitare, beneficiarii şi publicul în general că organizaţia furnizoare de educaţie, autorizată sau acreditată să organizeze un program de studii, demonstrează că satisface standardele minime de calitate ale unei instituţii de învăţământ superior;

b) să promoveze angajarea organizaţiei furnizoare de educaţie în direcţia creşterii continue a calităţii academice, afirmată prin rezultate în învăţare şi cercetare;

c) să sprijine instituţiile de învăţământ superior pentru a dezvolta un management şi o cultură a calităţii şi pentru a demonstra, prin probe şi documente relevante, starea acestora;

d) să determine organizaţia furnizoare de educaţie să se autoevalueze şi să coopereze în evaluarea ei externă pentru asigurarea şi creşterea calităţii;

e) să determine organizaţia furnizoare de educaţie să coopereze cu alte instituţii de învăţământ superior în realizarea, monitorizarea şi compararea calităţii academice;

f) să identifice şi să facă publică orice tentativă de funcţionare a unui program care nu corespunde standardelor minime de calitate academică.

4.2. Cerinţe normative privind autorizarea de funcţionare provizorie şi acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licenţă

Precedând prestarea efectivă de servicii educaţionale de către un iniţiator al unui program de studii universitare de licenţă, autorizarea provizorie este un proces ce constă, pe de o parte, în verificarea îndeplinirii de către viitorul prestator a condiţiilor legale prin care iniţiativa sa poate să se materializeze în rezultate de calitate, iar, pe de altă parte, în analiza capacităţii sale de a realiza, conform legii, programul de studii propus. Pentru acreditare sunt avute în vedere experienţele de funcţionare şi gradul de dezvoltare a unei culturi a calităţii.

În acest sens, raportul de autoevaluare prezintă, în mod explicit şi documentat, date şi informaţii care răspund la un set de cerinţe normative, cu relevanţă organizatorică, iar în celelalte trei capitole se referă la modul în care sunt satisfăcute criteriile, standardele şi indicatorii de performanţă menţionaţi în partea a II-a a prezentei metodologii pentru cele trei domenii de asigurare a calităţii: capacitate instituţională, eficacitate educaţională şi managementul calităţii.

Prin studierea documentelor puse la dispoziţie de prestatorul serviciului pentru care solicită autorizarea/acreditarea/evaluarea periodică şi prin vizitele la sediul acestuia, ARACIS verifică îndeplinirea următoarelor cerinţe normative obligatorii:

1. În ceea ce priveşte cadrul juridic de organizare şi funcţionare a instituţiei de învăţământ superior ca organizaţie furnizoare de educaţie, misiunea şi obiectivele acesteia, astfel:

a) în vederea obţinerii autorizaţiei de funcţionare provizorie şi a acreditării, instituţia de învăţământ superior trebuie să facă dovada existenţei statutului juridic propriu, stabilit prin actul de înfiinţare;

b) instituţia de învăţământ superior care doreşte să obţină autorizaţia de funcţionare provizorie, respectiv acreditarea trebuie să facă dovada că are o misiune didactică şi de cercetare ştiinţifică bine precizată;

c) misiunea instituţiei de învăţământ superior are obiective clare şi realizabile, cu respectarea normelor legale;

d) misiunea instituţiei de învăţământ superior conţine şi elemente de specificitate şi oportunitate, în concordanţă cu cadrul naţional al calificărilor şi cu cerinţele pieţei forţei de muncă.

2. În ceea ce priveşte personalul didactic:

a) prin personal didactic, conform prezentei metodologii, se înţelege personalul care desfăşoară activităţi didactice şi de cercetare în instituţia de învăţământ superior respectivă;

b) personalul didactic trebuie să îndeplinească cerinţele stabilite de legislaţia în vigoare;

c) posturile din statele de funcţii se ocupă în conformitate cu reglementările legale în vigoare;

d) pentru fiecare program de studii, titularii disciplinelor îndeplinesc cel puţin una dintre următoarele condiţii:

- au studii universitare de licenţă în domeniul disciplinelor predate;

- sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;

- au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate;

e) personalul didactic titularizat în instituţia de învăţământ superior unde are funcţia de bază este luat în considerare la autorizarea funcţionării provizorii sau acreditare pentru o singură normă didactică constituită conform legii;

f) pentru asigurarea calităţii activităţilor didactice, personalul didactic titularizat în învăţământul superior nu poate acoperi, într-un an universitar, mai mult de trei norme didactice, indiferent de instituţia de învăţământ în care îşi desfăşoară activitatea;

g) personalul didactic titularizat în învăţământul superior conform legii, pensionat la limita de vârstă sau din alte motive, îşi poate continua activitatea sau poate activa în calitate de cadru didactic asociat, în conformitate cu prevederile legale, dar nu poate să acopere mai mult de o singură normă didactică în instituţia respectivă de învăţământ;

h) în vederea obţinerii autorizaţiei de funcţionare provizorie, instituţia trebuie să aibă la fiecare specializare cel puţin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învăţământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puţin 25% să fie acoperite de profesori universitari şi conferenţiari universitari. Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii;

i) în vederea acreditării/evaluării periodice, instituţia de învăţământ superior trebuie să aibă, pentru fiecare program din ciclul de licenţă, cel puţin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale - cu normă de bază sau cu post rezervat, iar dintre acestea cel puţin 25% să fie acoperite de profesori universitari şi conferenţiari universitari;

j) numărul de cadre didactice titularizate în învăţământul superior conform normelor legale, luat în considerare pentru autorizarea de funcţionare provizorie sau acreditarea fiecărei structuri instituţionale şi pentru fiecare program de studii din ciclul de licenţă, este cel rezultat ţinându-se seama de posturile întregi din statele de funcţii şi de fracţiunile de posturi pe care le acoperă acestea la structura sau programul respectiv;

k) personalul didactic asociat, care nu este titularizat în învăţământul superior, poate ocupa temporar un post vacant din statul de funcţii al instituţiei de învăţământ superior supuse evaluării de către ARACIS, numai dacă satisface cerinţele legale pentru ocuparea postului respectiv;

l) titularii de disciplină trebuie să aibă titlul ştiinţific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat; celelalte cadre didactice trebuie să aibă pregătirea iniţială şi competenţe în domeniul disciplinei predate;

m) pentru obţinerea acreditării, instituţia de învăţământ superior trebuie să facă dovada că titularii de disciplină au elaborat cursuri şi alte lucrări necesare procesului de învăţământ, care acoperă integral problematica disciplinei respective, prevăzută în programa analitică;

n) conducerea instituţiei de învăţământ superior asigură multiplicarea lucrărilor sus-menţionate şi punerea lor la dispoziţia studenţilor într-un număr corespunzător;

o) cadrul didactic asociat are obligaţia de a face cunoscut, prin declaraţie scrisă, conducătorului instituţiei la care are funcţia de bază, precum şi celui la care este asociat numărul orelor didactice prestate prin asociere şi să obţină acordul senatului universitar al instituţiei la care are funcţia de bază;

p) cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată;

q) cadrele didactice, specialişti de înaltă clasă într-un anumit domeniu, care au depăşit vârsta de pensionare nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcţiuni;

r) personalul de conducere al instituţiei de învăţământ superior: rector, prorector, decan, prodecan, precum şi şefii de departament trebuie să fie aleşi sau numiţi cu respectarea legislaţiei în vigoare;

s) instituţia de învăţământ superior asigură acoperirea, pentru cel puţin un ciclu de licenţă, a activităţilor prevăzute la disciplinele din planul de învăţământ cu cadre didactice competente.

3. În ceea ce priveşte conţinutul procesului de învăţământ:

a) pentru obţinerea autorizaţiei de funcţionare provizorie sau pentru acreditare/evaluare periodică, planurile de învăţământ trebuie să cuprindă discipline fundamentale, discipline de specialitate în domeniu şi discipline complementare, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opţionale şi facultative, în conformitate cu cerinţele normative stabilite pe plan naţional şi cu standardele specifice ale ARACIS;

b) disciplinele de studii din planurile de învăţământ sunt prevăzute într-o succesiune logică şi au în vedere îndeplinirea următoarelor cerinţe:

- definirea şi delimitarea precisă a competenţelor generale şi de specialitate pe domenii de studii universitare de licenţă în corelaţie cu competenţele corespunzătoare ale studiilor universitare de masterat;

- compatibilitatea cu cadrul naţional al calificărilor;

- compatibilitatea/corespondenţa, după caz, cu planuri şi programe de studii similare din statele Uniunii Europene şi alte state ale lumii, ponderile disciplinelor fiind exprimate în credite de studii ECTS;

c) disciplinele de studii cuprinse în planurile de învăţământ au programe analitice în care sunt precizate obiectivele disciplinei, conţinutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar şi activităţi aplicative etc., pe teme, sistemul de evaluare a studenţilor, bibliografia minimală;

d) nomenclatorul disciplinelor cuprinse în planul de învăţământ şi conţinutul acestor discipline, precizat prin programele analitice, corespund domeniului de licenţă şi programului de studii pentru care s-au elaborat planurile de învăţământ respective şi sunt conforme misiunii declarate;

e) anul universitar va fi structurat pe două semestre a 14 săptămâni în medie, cu 22 - 28 ore/săptămână, pentru ciclul I studii universitare de licenţă, în funcţie de domeniile de pregătire universitară, cu excepţia programelor de studii reglementate prin directivele Uniunii Europene;

f) fiecare semestru va avea câte 30 credite de studii transferabile în sistemul european - ECTS pentru disciplinele obligatorii, indiferent de forma de învăţământ - învăţământ cu frecvenţă, învăţământ cu frecvenţă redusă, învăţământ la distanţă;

g) formele de învăţământ "cu frecvenţă redusă", "la distanţă", care nu presupun prezenţa obligatorie în campusul universitar, nu se organizează fără a exista şi învăţământ "cu frecvenţă" acreditat;

h) disciplinele facultative, indiferent de semestrul de studii în care sunt prevăzute în planul de învăţământ, se încheie cu "probă de verificare", iar punctele credit care li se atribuie sunt peste cele 30 ale semestrului respectiv;

i) raportul dintre orele de curs şi cele privind activităţile didactice aplicative - seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc. trebuie să fie conform standardelor specifice ale ARACIS;

j) în programul de studii universitare de licenţă pentru care s-au elaborat planurile de învăţământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 - 3 săptămâni pe an, începând cu anul doi de studii, precum şi pentru elaborarea lucrării de licenţă/diplomă, la ultimul an de studii;

k) pentru stagiile de practică instituţia de învăţământ superior a încheiat convenţii de colaborare, contracte sau alte documente cu unităţile baze de practică, în care sunt precizate: locul şi perioada desfăşurării practicii, modul de organizare şi îndrumare, responsabilii din partea instituţiei de învăţământ şi ai bazei de practică etc.;

l) cel puţin 50% din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învăţământ sunt examene.

4. În privinţa studenţilor:

a) recrutarea studenţilor se face prin proceduri de admitere proprii;

b) înscrierea la concursul de admitere se face numai pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente;

c) formaţiile de studii - serii, grupe, subgrupe - sunt astfel dimensionate încât să asigure desfăşurarea eficientă a procesului de învăţământ;

d) din orarul facultăţii, pentru programul de studii supus evaluării, rezultă posibilitatea desfăşurării normale a procesului de învăţământ, în condiţiile legii;

e) promovabilitatea studenţilor pe fiecare an de studii să fie de cel puţin 40% din numărul total de studenţi al anului respectiv;

f) rezultatele obţinute de student pe parcursul şcolarizării sunt atestate prin foaia matricolă;

g) instituţia are reglementată procedura de promovare a studentului dintr-un an de studii în altul, în funcţie de creditele de studii - ECTS acumulate, precum şi procedura de promovare a doi ani de studii într-un singur an, în conformitate cu reglementările legale în vigoare;

h) transferul studenţilor între instituţiile de învăţământ superior, facultăţi şi specializări este reglementat prin regulamente interne şi nu se efectuează pe parcursul anului de învăţământ, în conformitate cu reglementările legale în vigoare;

i) în vederea acreditării, seriile de absolvenţi ai instituţiilor de învăţământ superior autorizate să funcţioneze provizoriu susţin examenul de licenţă la facultăţile acreditate care au acelaşi domeniu de licenţă sau program de studii, stabilite de ARACIS. Din comisiile de examinare nu pot face parte cadrele didactice care au desfăşurat activităţi la facultăţile sau programele de studii de la care provin candidaţii care urmează să susţină examenul de licenţă respectiv;

j) în vederea obţinerii acreditării unui program de studii, instituţia trebuie să facă dovada că:

- minimum 51% din totalul absolvenţilor fiecărei serii de absolvenţi au promovat examenul de licenţă;

- minimum 40% dintre absolvenţii primelor serii de absolvenţi sunt încadraţi cu contract de muncă legal pe posturi corespunzătoare specializării obţinute la absolvire;

k) diplomele de licenţă pentru absolvenţii instituţiilor de învăţământ superior autorizate să funcţioneze provizoriu, care susţin examenul de licenţă la o altă instituţie de învăţământ superior acreditată, stabilită de ARACIS, şi care au promovat examenul, se eliberează de către instituţia organizatoare a examenului de licenţă, cu specificarea obligatorie a instituţiei care a asigurat şcolarizarea. Diplomele respective sunt recunoscute de Ministerul Educaţiei Naţionale;

l) conferirea certificatelor şi a diplomelor de studii respectă legislaţia în vigoare.

5. În ceea ce priveşte cercetarea ştiinţifică:

a) domeniul de licenţă, respectiv programul de studii supus evaluării, dispune de plan de cercetare ştiinţifică propriu inclus în planul strategic al facultăţii, respectiv al instituţiei de care aparţine, atestat prin documente aflate la departamente, facultate etc.;

b) temele de cercetare cuprinse în plan se înscriu în aria ştiinţifică a domeniului de licenţă şi programului de studii etc. supuse evaluării;

c) personalul didactic desfăşoară activităţi de cercetare ştiinţifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă;

d) personalul didactic şi de cercetare desfăşoară activităţi de cercetare ştiinţifică valorificate prin publicaţii în reviste de specialitate sau edituri din ţară sau din străinătate, comunicări ştiinţifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din ţară şi/sau din străinătate, contracte, expertiză, consultanţă etc. pe bază de contracte sau convenţii încheiate cu parteneri din ţară şi/sau din străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.;

e) rezultatele cercetării ştiinţifice efectuate în cadrul laboratoarelor de cercetare proprii structurii de învăţământ supuse evaluării sunt valorificate prin lucrări ştiinţifice publicate, brevete etc.;

f) studenţii sunt sprijiniţi şi stimulaţi să desfăşoare activităţi de cercetare, sunt implicaţi în proiecte de cercetare şi sunt sprijiniţi financiar pentru a participa la conferinţe/simpozioane ştiinţifice naţionale şi internaţionale;

g) facultatea organizează periodic cu cadrele didactice, cercetătorii, studenţii şi absolvenţii sesiuni ştiinţifice, simpozioane, conferinţe, mese rotunde, iar comunicările sunt publicate în buletine ştiinţifice cotate ISBN sau ISSN sau în reviste dedicate activităţii organizate.

6. În ceea ce priveşte baza materială:

a) baza materială a instituţiei de învăţământ superior supuse evaluării trebuie să corespundă standardelor care asigură desfăşurarea unui proces de învăţământ de calitate;

b) în vederea obţinerii autorizaţiei de funcţionare provizorie, instituţia de învăţământ superior trebuie să facă dovada cu acte corespunzătoare - acte de proprietate, contracte de închiriere, inventare, facturi etc. - că pentru programul de studii supus evaluării dispune, pentru cel puţin doi ani în avans faţă de anul şcolarizat, de:

- spaţii adecvate procesului de învăţământ în proprietate sau prin închiriere;

- laboratoare proprii sau închiriate cu dotarea corespunzătoare pentru toate disciplinele cu caracter obligatoriu din planul de învăţământ care au prevăzute prin programa analitică activităţi de acest gen;

- softuri corespunzătoare disciplinelor de studii din planul de învăţământ şi că posedă licenţe de utilizare;

c) bibliotecă dotată cu sală de lectură şi fond de carte propriu corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învăţământ;

d) capacitatea spaţiilor de învăţământ pentru programul de studii supus evaluării trebuie să fie de:

- minimum 1 mp/loc, în sălile de curs;

- minimum 1,4 mp/loc, în sălile de seminar;

- minimum 1,5 mp/loc, în sălile de lectură din biblioteci;

- minimum 2,5 mp/loc în laboratoarele de informatică şi cele ale disciplinelor de specialitate care utilizează calculatorul electronic;

- minimum 4 mp/loc, în laboratoarele disciplinelor cu caracter tehnic, experimental, de proiectare etc.;

e) numărul de locuri în sălile de curs, seminar şi laborator trebuie să fie corelat cu mărimea formaţiilor de studii - serii, grupe, subgrupe etc., conform normativelor Ministerului Educaţiei Naţionale;

f) se asigură desfăşurarea lucrărilor aplicative la disciplinele de specialitate din planurile de învăţământ în laboratoare dotate cu tehnică de calcul, astfel încât, la nivelul unei formaţii de studii, să existe câte un calculator la cel mult doi studenţi pentru ciclul de licenţă şi un calculator pentru fiecare student pentru ciclul de masterat;

g) bibliotecile instituţiei de învăţământ trebuie să asigure:

- un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător a cel puţin 10% din numărul total al studenţilor;

- fondul de carte propriu din literatura de specialitate română şi străină, care trebuie să existe într-un număr de exemplare suficient pentru a acoperi integral disciplinele din planurile de învăţământ, din care cel puţin 50% să reprezinte

titluri de carte sau cursuri de specialitate pentru domeniul supus evaluării apărute în ultimii 10 ani în edituri recunoscute;

- fondul de carte din biblioteca proprie trebuie să existe într-un număr suficient de exemplare pentru acoperirea necesităţilor tuturor studenţilor aflaţi în ciclul şi anul de studii la care este prevăzută disciplina respectivă;

- un număr suficient de abonamente la publicaţii şi periodice româneşti şi străine, corespunzător misiunii asumate.

7. În ceea ce priveşte activitatea financiară:

a) pentru obţinerea autorizaţiei de funcţionare provizorie sau acreditării unui program de studii sau unei structuri de învăţământ superior trebuie să se facă dovada că instituţia solicitantă dispune de buget propriu de venituri şi cheltuieli pentru activitatea de învăţământ superior, cod fiscal şi cont la bancă, altele decât cele ale fundaţiei sau asociaţiei în cadrul căreia funcţionează;

b) cheltuielile ocazionate de plata salariilor la o instituţie de învăţământ superior nu trebuie să depăşească în fiecare an 65% din totalul veniturilor;

c) pentru obţinerea acreditării instituţia de învăţământ superior trebuie să facă dovada că în perioada funcţionării provizorii a utilizat cel puţin 30% din veniturile obţinute în fiecare an pentru investiţii în baza materială proprie;

d) pentru obţinerea acreditării instituţia de învăţământ superior trebuie să demonstreze că în perioada funcţionării provizorii şi-a organizat contabilitate proprie întocmind registrul inventar, bilanţ contabil, cont de execuţie bugetară şi raport de gestiune, din care rezultă că cheltuielile efectuate sunt în concordanţă cu legislaţia în vigoare, veniturile încasate şi destinaţia lor, precum şi caracterul nonprofit al instituţiei;

e) taxele şcolare ale studenţilor sunt calculate în concordanţă cu costurile medii de şcolarizare pe an universitar din învăţământul public finanţat de la buget la domeniile de licenţă sau masterat similare şi sunt aduse la cunoştinţă studenţilor prin diferite mijloace de comunicare;

f) studenţii sunt informaţi despre posibilităţile de asistenţă financiară din partea instituţiei şi despre modul de utilizare a taxelor;

g) după trei cicluri de şcolarizare ulterioare înfiinţării prin lege, instituţia de învăţământ superior trebuie să facă dovada că dispune în proprietate de cel puţin 70% din spaţiile de învăţământ cu toate dotările necesare acestora;

h) pentru obţinerea acreditării, precum şi pe parcursul desfăşurării activităţii instituţiilor de învăţământ superior acreditate, acestea vor trebui să facă dovada auditării situaţiilor lor financiare de către o societate de audit de prestigiu, recunoscută pe plan naţional şi/sau internaţional. Rezultatele auditului împreună cu analiza anuală a execuţiei bugetului de venituri şi cheltuieli vor fi dezbătute de senatul universităţii şi vor fi date publicităţii.

8. În ceea ce priveşte activitatea managerială şi structurile instituţionale:

a) în vederea obţinerii acreditării instituţia de învăţământ superior trebuie să facă dovada că au fost respectate reglementările legale pentru alegerea/numirea organelor colective de conducere - consiliul de administraţie, consiliul facultăţii şi senat, a cadrelor de conducere de la nivelul departamentelor, respectiv a şefilor de departamente, facultăţilor - decan, prodecan şi instituţiei - rector, prorector, precum şi în privinţa reprezentării studenţilor în organele colective de conducere, conform legii;

b) pentru obţinerea autorizaţiei de funcţionare provizorie sau acreditării instituţia de învăţământ superior trebuie să facă dovada că dispune de Cartă universitară, Regulament de ordine interioară şi Regulament pentru activitatea profesională a studenţilor;

c) cu ocazia obţinerii acreditării, precum şi după aceasta, instituţia de învăţământ superior trebuie să facă dovada că s-au respectat condiţiile legale pentru publicarea şi ocuparea prin concurs a posturilor didactice;

d) pentru obţinerea autorizaţiei de funcţionare provizorie şi a acreditării instituţia de învăţământ superior trebuie să facă dovada existenţei unei organigrame încadrate cu personal propriu, care corespunde din punctul de vedere al calificării profesionale condiţiilor cerute pentru ocuparea posturilor prevăzute;

e) în vederea obţinerii autorizaţiei de funcţionare provizorie sau acreditării instituţia de învăţământ superior trebuie să facă dovada organizării evidenţei activităţii profesionale a studenţilor în conformitate cu reglementările aplicabile în domeniu, pe formulare omologate în acest scop - cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole, diplome etc.;

f) în perioada de funcţionare provizorie, instituţia de învăţământ superior este obligată să respecte standardele care au stat la baza acordării autorizaţiei. Structurile instituţionale de învăţământ superior şi condiţiile de funcţionare a programelor de studii, respectiv specializărilor pentru care au fost acordate autorizaţii de funcţionare provizorie, se pot modifica numai în condiţiile reluării procedurilor de evaluare. Consiliul ARACIS, precum şi alte autorităţi publice abilitate prin lege efectuează controale anual şi ori de câte ori se consideră necesar, fără percepere de taxe, iar atunci când se constată neîndeplinirea standardelor de calitate se aplică prevederile art. 34 din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calităţii educaţiei, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările şi completările ulterioare.

Cerinţele normative menţionate se detaliază prin standarde specifice pe domenii de licenţă şi programe de studii de către fiecare comisie de experţi permanenţi de specialitate în raport cu specificul specializării şi forma de învăţământ, cu limba de predare şi sunt aprobate de Consiliul ARACIS. Standardele specifice sunt

elaborate cu participarea tuturor părţilor interesate, respectiv angajatori, absolvenţi, studenţi şi alte persoane reprezentând categorii profesionale, după caz.

Modul de îndeplinire a cerinţelor normative obligatorii trebuie certificat prin documente justificative. Informaţia certificată răspunde fiecărei cerinţe şi se prezintă în primul capitol al raportului de evaluare. Documentele justificative corespunzătoare se prezintă în anexe. După acest prim capitol al raportului de autoevaluare urmează trei capitole pentru cele trei domenii de asigurare a calităţii: capacitate instituţională, eficacitate educaţională şi managementul calităţii.

Autorizarea de funcţionare provizorie şi acreditarea programelor de studii universitare se realizează distinct pentru fiecare formă de învăţământ, fiecare limbă de predare şi pentru fiecare locaţie geografică în care se desfăşoară.

Pentru obţinerea autorizării de funcţionare provizorie/acreditării, precum şi la evaluarea periodică a unui program de studii universitare de licenţă, furnizorul de educaţie/instituţia de învăţământ superior/universitatea trebuie să facă dovada că sunt respectate în continuare toate standardele de calitate şi cerinţele normative obligatorii pentru toate programele de studii - licenţă, masterat, doctorat oferite de instituţie în acelaşi domeniu de studii universitare, precum şi în domeniile înrudite la care predau aceleaşi cadre didactice, precum şi că baza materială permite desfăşurarea corespunzătoare a procesului de învăţământ.

4.3. Etape metodologice privind autorizarea funcţionării provizorii şi acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licenţă

În temeiul Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calităţii educaţiei, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările şi completările ulterioare, Consiliul ARACIS elaborează metodologia de evaluare externă, respectiv metodologia de autorizare pentru funcţionarea provizorie şi metodologia de acreditare.

1. Metodologia de autorizare pentru funcţionarea provizorie a unui program de studii sau a oricărei structuri de învăţământ superior presupune parcurgerea următoarelor etape succesive de lucru:

a) în baza cererii de declanşare a procedurii de evaluare externă în vederea autorizării de funcţionare provizorie depusă la ARACIS de către furnizorul de educaţie, Consiliul ARACIS hotărăşte declanşarea procedurii de evaluare externă dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiţii:

- furnizorul de educaţie a depus cererea de declanşare a procedurii pentru structura de învăţământ la care se solicită autorizarea de funcţionare provizorie;

- se face dovada cu acte că s-a achitat taxa prevăzută de lege pentru activitatea de autorizare a funcţionării provizorii;

- a depus raportul de evaluare internă, elaborat conform prevederilor art. 10 din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calităţii educaţiei, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările şi completările ulterioare;

- contractul de evaluare externă a fost semnat de ambele părţi;

b) departamentul de acreditare al ARACIS numeşte o comisie de 3 - 4 experţi în evaluare şi acreditare dintre cei înscrişi în registrul de evaluatori al ARACIS, care au pregătire de specialitate în domeniul structurii de învăţământ supuse evaluării. Din comisie face parte şi un student din Registrul Naţional de Evaluatori-Studenţi al ARACIS. Această comisie analizează raportul de evaluare internă şi verifică prin vizită la instituţia solicitantă îndeplinirea standardelor pe domeniile şi criteriile prevăzute la art. 10 din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calităţii educaţiei, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările şi completările ulterioare. Rezultatele verificărilor sunt consemnate de membrii comisiei în Fişa vizitei, în vederea autorizării de funcţionare provizorie, care este semnată de toţi membrii comisiei. Pe baza Fişei vizitei, în vederea autorizării de funcţionare provizorie, membrii comisiei elaborează Raportul de evaluare, în vederea autorizării de funcţionare provizorie, în care propun, sub semnătură, autorizarea sau, după caz, neautorizarea funcţionării provizorii a structurii de învăţământ pentru care s-a cerut autorizarea;

c) raportul de evaluare întocmit de experţi se înaintează pentru analiză către Departamentul de specialitate al ARACIS pentru domeniul fundamental de ştiinţe în care se încadrează structura de învăţământ supusă evaluării cu scopul de a valida raportul experţilor prin verificarea respectării metodologiei de evaluare externă şi apoi îl propune spre dezbatere şi validare în Consiliul ARACIS;

d) Consiliul ARACIS, pe baza concluziilor reieşite din dezbateri, elaborează Raportul Consiliului, pe care îl înaintează Ministerului Educaţiei Naţionale cu propunerea de acordare sau, după caz, de neacordare a autorizaţiei de funcţionare provizorie structurii de învăţământ solicitante. Propunerea de acordare sau, după caz, de neacordare a autorizaţiei de funcţionare provizorie se validează în urma supunerii votului membrilor Consiliului care trebuie să fie de acord cu propunerea respectivă în proporţie de jumătate plus unu din numărul total de membri ai Consiliului. Acest raport trebuie să poarte semnăturile membrilor biroului executiv al Consiliului ARACIS;

e) Ministerul Educaţiei Naţionale, pe baza avizului favorabil al ARACIS, întocmeşte proiectul de hotărâre a Guvernului, pe care îl înaintează Guvernului în vederea emiterii hotărârii Guvernului pentru acordarea autorizaţiei de funcţionare provizorie;

f) în situaţia în care, cu ocazia monitorizării anuale a programelor de studii universitare de licenţă autorizate să funcţioneze provizoriu, se constată că după primii doi ani de funcţionare nu se respectă standardele avute în vedere la autorizare şi nu s-au întreprins măsurile necesare în vederea acreditării, Consiliul ARACIS poate propune Ministerului Educaţiei Naţionale retragerea autorizaţiei de funcţionare provizorie a structurii respective de învăţământ superior.

2. Metodologia de acreditare a unui program de studii sau a oricărei structuri de învăţământ superior implică parcurgerea următoarelor etape succesive de lucru:

a) în baza cererii de declanşare a procedurii de evaluare externă şi de acreditare depusă la departamentul de acreditare al ARACIS de către furnizorul de educaţie, Consiliul ARACIS hotărăşte declanşarea procedurii de evaluare externă dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiţii:

- între data absolvirii primei promoţii şi data depunerii cererii în vederea acreditării există un interval de timp de maximum doi ani, cu menţiunea că depăşirea termenului de depunere a cererii se sancţionează cu ridicarea autorizaţiei de funcţionare provizorie conform art. 31 lit. (c) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calităţii educaţiei, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările şi completările ulterioare;

- furnizorul de educaţie a depus cererea de declanşare a procedurii pentru structura de învăţământ la care se solicită acreditarea/evaluarea periodică;

- se face dovada cu acte că s-a achitat taxa prevăzută de lege pentru activitatea de acreditare/evaluarea periodică;

- furnizorul de educaţie a depus raportul de evaluare internă, elaborat conform prevederilor art. 10 din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calităţii educaţiei, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările şi completările ulterioare;

- contractul de evaluare externă a fost semnat de ambele părţi;

b) departamentul de acreditare al ARACIS numeşte o comisie de 3 - 4 experţi în evaluare şi acreditare dintre cei înscrişi în Registrul Naţional de Evaluatori al ARACIS, care au pregătire de specialitate în domeniul structurii de învăţământ supuse evaluării. Din comisie face parte şi un student din Registrul Naţional de Evaluatori-Studenţi al ARACIS. Această comisie analizează raportul de evaluare internă şi verifică prin vizite la instituţia solicitantă îndeplinirea standardelor referitoare la domeniile şi criteriile prevăzute la art. 10 din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calităţii educaţiei, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările şi completările ulterioare. Rezultatele verificărilor sunt consemnate de membrii comisiei în Fişa vizitei, în vederea acreditării, care este semnată de toţi membrii comisiei. În baza Fişei vizitei în vederea acreditării/evaluării periodice, membrii comisiei elaborează

Raportul de evaluare în vederea acreditării în care propun, sub semnătură, acreditarea sau, după caz, neacreditarea structurii de învăţământ pentru care s-a solicitat acreditarea;

c) raportul de evaluare întocmit de experţi se înaintează pentru analiză către Departamentul de specialitate al ARACIS pentru domeniul fundamental de ştiinţe în care se încadrează structura de învăţământ supusă evaluării, care validează raportul experţilor prin verificarea respectării metodologiei de evaluare şi îl propune spre dezbatere şi validare în Consiliul ARACIS;

d) Consiliul ARACIS, pe baza concluziilor reieşite din dezbateri, elaborează Raportul Consiliului, pe care îl înaintează Ministerului Educaţiei Naţionale cu propunerea de acreditare sau, după caz, de neacreditare a structurii de învăţământ solicitante. Propunerea de acreditare sau, după caz, neacreditare a structurii de învăţământ solicitante se validează în urma supunerii votului membrilor Consiliului care trebuie să fie de acord cu propunerea respectivă în proporţie de jumătate plus unu din numărul total de membrii ai Consiliului. Acest raport trebuie să poarte semnăturile membrilor biroului executiv al Consiliului ARACIS;

e) Ministerul Educaţiei Naţionale, pe baza avizului favorabil al ARACIS, întocmeşte proiectul de hotărâre a Guvernului, pe care îl înaintează Guvernului, în vederea emiterii hotărârii Guvernului pentru acreditarea programului de studii respectiv. În cazul furnizorilor de educaţie de învăţământ superior, acreditarea instituţiilor, respectiv a universităţilor se face prin lege, promovată de Guvern, tot la iniţiativa Ministerului Educaţiei Naţionale şi pe baza avizului ARACIS;

f) pentru evaluarea periodică, în condiţiile în care ARACIS constată că nu sunt îndeplinite standardele de calitate, informează Ministerul Educaţiei Naţionale, care aplică prevederile art. 34 din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calităţii educaţiei, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările şi completările ulterioare. În intervalul de timp dintre două evaluări externe succesive, stabilit prin lege, ARACIS organizează vizite periodice de evaluare externă pentru monitorizare - follow-up, pentru a analiza evoluţia modului de îndeplinire a criteriilor şi standardelor de asigurare a calităţii.

4.4. Acreditarea instituţiilor organizatoare de studii universitare de masterat - I.O.S.U.M.

Studiile universitare de masterat se organizează în următoarele domenii fundamentale: ştiinţe exacte, ştiinţe ale naturii, ştiinţe umaniste, teologie, ştiinţe juridice, ştiinţe sociale şi politice, ştiinţe economice, arhitectură şi urbanism, ştiinţe agricole şi silvice, ştiinţe medicale, ştiinţe inginereşti, ştiinţe militare şi informaţii, arte. Fiecărui domeniu îi pot corespunde mai multe specializări sau

programe de masterat. Totodată pot fi organizate programe disciplinare sau interdisciplinare de masterat. Orientarea programelor de masterat poate fi de cercetare, în sensul aprofundării unui domeniu ştiinţific disciplinar, de complementaritate, în sensul aprofundării interdisciplinare sau transdisciplinare a unui domeniu de studii, de profesionalizare, în sensul dobândirii de competenţe profesionale într-un domeniu specializat, sau masterat didactic, orientat preponderent spre formarea competenţelor didactice.

Pentru acreditarea unei instituţii organizatoare de studii universitare de masterat se aplică domeniile, criteriile, standardele şi indicatorii de performanţă prezentaţi în partea a II-a a prezentei metodologii. Acestea sunt particularizate în raportul de autoevaluare pentru fiecare domeniu de specializare, iar în cadrul acestuia pentru fiecare program de studii/specializare sau domeniu de masterat.

Au dreptul să organizeze cicluri de studii de masterat numai instituţiile de învăţământ superior acreditate.

Standardele cerute pentru acreditarea programelor din ciclul de licenţă se vor avea în vedere şi la acreditarea programelor din ciclul de masterat, cu următoarele cerinţe:

a) pentru acreditarea unui program de studii de masterat trebuie să se facă dovada că:

- misiunea de învăţământ şi de cercetare ştiinţifică asumată se justifică prin elemente de pertinenţă şi oportunitate în raport cu nomenclatorul naţional de calificări, respectiv cerinţele pieţei forţei de muncă, şi se raportează la obiectivele de învăţământ şi de cercetare ştiinţifică;

- misiunea de învăţământ şi de cercetare ştiinţifică asumată se încadrează sau completează profilul şi specializarea unităţii de învăţământ organizatoare;

b) pentru acreditarea unui program de studii de masterat, toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învăţământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferenţiar universitar sau lector/şef de lucrări, cu titlul ştiinţific de doctor în domeniul disciplinelor predate, dintre care cel puţin 80% să fie cadre didactice titulare sau asociate ale IIS. Cel puţin 50% dintre cadrele care prestează activităţi didactice asistate integral trebuie să presteze aceste activităţi în calitate de titular al IIS. Cel puţin 50% dintre disciplinele din planul de învăţământ, asistate integral, normate în statul de funcţii al IIS, au ca titulari cadre didactice cu titlul de profesor universitar sau conferenţiar universitar. Maximum 20% din totalul de cadre didactice implicate într-un program de studii de masterat pot fi acoperite cu specialişti recunoscuţi în domeniul de masterat, din cercetare, învăţământ, viaţa economică şi socială, din ţară sau din străinătate;

c) instituţia de învăţământ superior va dispune de laboratoare proprii de cercetare în domeniul programului de studii universitare de masterat pentru care se solicită acreditarea, dotate în mod corespunzător.

În vederea acreditării unui program de studii de masterat, toate cerinţele solicitate prin prezenta metodologie trebuie să fie confirmate prin documente justificative întocmite de instituţia de învăţământ superior care solicită acreditarea.

Evaluarea externă a domeniilor de masterat se face conform reglementărilor în vigoare, inclusiv celor aprobate de Consiliul ARACIS.

4.5. Acreditarea instituţiilor organizatoare de studii universitare de doctorat - I.O.S.U.D. şi a domeniilor de doctorat

Evaluarea ciclului trei de studii universitare, organizat prin şcoli doctorale, se face conform unei proceduri specifice distincte, care va fi elaborată conform reglementărilor în vigoare.

#B
